Załącznik nr 2
do Uchwały Nr 2/2017
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 12 stycznia 2017 r.

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 13-14 maja 2018 roku
na kierunku „grafika”
prowadzonym na Wydziale Studiów Międzynarodowych
i Informatyki Społecznej Akademii Nauk w Łodzi

Warszawa, 2018

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu 4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej 4
1.2. Informacja o procesie oceny 4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku 5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej 6
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej 6
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni 8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1 9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron 12
Dobre praktyki 13
Zalecenia 13
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia 13
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2 13
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron 25
Dobre praktyki 27
Zalecenia 27
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia 27
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3 27
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron 32
Zalecenia 33
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia 33
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4 33
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron 39
Dobre praktyki 40
Zalecenia 40
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia 40
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5 40
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron 42
Dobre praktyki 42
Zalecenia 42
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia 42
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6 42
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron 45
Dobre praktyki 45

Zalecenia 45
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia 45
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7 46
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron 51
Dobre praktyki 52
Zalecenia 52
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia 52
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8 52
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron 55
Dobre praktyki 55
Zalecenia 55
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny 56
Załączniki: 57
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia 57
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego 58
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych 59
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego) 74
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego) 75
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa 76
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena 76

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Janina Rudnicka, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Tadeusz Boruta, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Andrzej Banachowicz, ekspert PKA
3. dr Grzegorz Zgraja, ekspert ds. międzynarodowych PKA
4. mgr inż. Małgorzata Piechowicz, ekspert ds. postępowania oceniającego
5. mgr Marcin Wojtkowiak, ekspert ds. pracodawców
6. Mateusz Gustaw, ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *Grafika* prowadzonym na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Informatyki Społecznej Akademii Nauk w Łodzi została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2017/2018. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA zapoznał się z Raportem Samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni i Wydziału. Dalszy przebieg wizytacji odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z autorami raportu samooceny, osobami odpowiedzialnymi za współpracę międzynarodową oraz programy wymiany studenckiej, członkami zespołów zajmujących się zapewnianiem jakości kształcenia, pracownikami odpowiadającymi za praktyki studenckie, pracownikami odpowiedzialnymi za zasoby biblioteczne i pracę biblioteki, pracownikami Biura Karier, przedstawicielami Samorządu Studentów, studentami, nauczycielami akademickimi, a także pracownikami odpowiedzialnymi za pomoc studentom niepełnosprawnym. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć, dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych i dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca Zespołu oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

Nazwa kierunku studiów	Grafika
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Profil kształcenia	Praktyczny
Forma studiów	Niestacjonarne
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek	Obszar sztuki
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku	Dziedzina sztuk plastycznych w dyscyplinach sztuki piękne i sztuki projektowe
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	6 semestrów 180 pkt ECTS
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	450 godzin
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	Grafika projektowa Multimedia
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	Licencjat
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	6
Liczba studentów kierunku	65
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach niestacjonarnych	1540

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium[1] Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	**W pełni**
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	**Zadowalająca**
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	**W pełni**
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	**Zadowalająca**
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	**W pełni**
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	**W pełni**
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	**W pełni**
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	**W pełni**

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Pismem z dnia 11 października 2018 r. w odpowiedzi na raport z wizytacji Rektor Społecznej Akademii Nauk w Łodzi przedstawił wyjaśnienia i podjęte przez Jednostkę działania naprawcze. Władze Wydziału Studiów Międzynarodowych i Informatyki Społecznej Akademii Nauk w Łodzi odniosły się do wszystkich wymienionych w raporcie zaleceń i przedstawiły zakres zrealizowanych działań mających na celu poprawę jakości kształcenia.

Uwzględniając uwagi Zespołu oceniającego dotyczącego kryterium 2, jednostka:

1. skorelowała z programem poszczególnych przedmiotów jak i z całością programu, wymagania wstępne stawiane na poszczególnych kursach, a wynikające z następstwa przedmiotów;
2. zmieniła sekwencyjność wskazanych kursów tak by przypisane efekty kształcenia wcześniejszych stanowiły fundament pod efekty i treści kształcenia na kursach bardziej zawansowanych;
3. dokonała zmian w programach przedmiotów warsztatowych, tak by uczyć narzędzi cyfrowych w ścisłym powiązaniu z projektowaniem graficznym w perspektywie jakości artystycznej prac etapowych i dyplomowych;

[1] W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Odnośnie zaleceń 5 i 6 dotyczących kryterium 2 Jednostka informuje, że część projektowa dyplomu realizowana jest na module Pracownia specjalnościowa, zaś w części teoretycznej na module seminarium dyplomowe. Gwarantem integrującym obie części pracy dyplomowej jest promotor, „którego kwalifikacje, praktyka zawodowa, dokonania twórcze są związane ze specjalnością graficzno-projektową oraz opisową częścią teoretyczną odnoszącą się do powstałej pracy dyplomowej". Jednostka dokonała też paru zmian osób prowadzących seminaria dyplomowe. Jednak zmiany te nie pozwalają w pełni odsunąć postawiony zarzut. Wprawdzie wszystkie trzy osoby prowadzące seminarium dyplomowe mają duży dorobek artystyczny i doświadczenie praktyczne w zakresie prowadzonych specjalności, ale tylko jeden z nich ma dorobek teoretyczny (wykłady i wystąpienia na konferencjach). Tym samym, każdy z tych dydaktyków może być promotorem części projektowej pracy dyplomowej oraz prowadzić przedmioty, ale tylko jeden z nich ma kwalifikacje do prowadzenia seminarium, na którym (zgodnie z sylabusem) przygotowuje się część teoretyczną pracy dyplomowej. Nadal więc jest aktualna uwaga ZO PKA, że słabą stroną systemu kształcenia jest umiejscowienie powstania całości pracy dyplomowej (zarówno części pisemnej, jak i projektowo-artystycznej) w ramach Seminarium dyplomowego. Bowiem niewielu jest pedagogów posiadających kompetencje (dorobek) zarówno teoretyczno-humanistyczne, jak i praktyczne projektowe – artystyczno-graficzne. Mimo, że Seminarium dyplomowe prowadzi do powstania całej pracy dyplomowej w tym głównej jej części, jaką jest praktyczne dzieło projektowe lub artystyczne, to w sylabusach tego przedmiotu nie ma przyporządkowanych żadnych efektów kształcenia ani żadnych treści kształcenia, które byłyby związane z przygotowaniem części praktycznej, graficzno-projektowej, pracy dyplomowej. Również w sylabusach przedmiotów składających się na moduł pracowni specjalnościowych nie ma żadnych efektów kształcenia ani żadnych treści kształcenia, które byłyby związane z przygotowaniem części praktycznej, graficzno-projektowej, pracy dyplomowej.

Po zapoznaniu się z wyjaśnieniami i zrealizowaniem większości zaleceń, Zespół Oceniający PKA uwzględnił argumentację zawartą w nadesłanej odpowiedzi i postanowił podnieść ocenę spełnienia kryterium 2 z oceny zadowalającej na w pełni.

Jednocześnie Zespół oceniający wskazuje, iż nie zostało zrealizowane zawarte w raporcie z wizytacji, zobowiązujące jednostkę do dopracowania kierunkowych efektów kształcenia w kontekście przyjętego profilu praktycznego. Jednostka poinformowała, że rozpoczęła prace w tym zakresie, lecz z powodu wejścia w życie nowej Ustawy - prawo o szkolnictwie wyższym, która określa zmiany w programie studiów, zaplanowała połączenie przeprowadzenia tych zmian z uwagami Zespołu oceniającego. Jednostka poinformowała, że prace nad nowymi efektami kształcenia zakończy w semestrze zimowym roku akademickiego 2018/2019. Jednostka deklaruje również podjęcie prace nad przygotowaniem nowych efektów przedmiotowych dla praktyki zawodowej, w których uwzględnione mają być uwagi ZO PKA. Jednostka nie przedstawiła jednak żadnych efektów tych działań. **W związku z powyższym jednostka powinna przesłać prawidłowo opisane kierunkowe efekty kształcenia oraz nowe efekty przedmiotowe dla praktyk zawodowych w terminie do 30 marca 2019 r.**

Odnośnie kryterium 4

W odpowiedzi za zalecenie nr 1 dotyczące zmiany obsady przedmiotów: Teoria reklamy, Teoria multimediów, Warsztat 2D III, Warsztat 2D IV, Warsztat 2D V, Warsztat 2D VI, Historia sztuki, Historia grafiki jednostka dokonała zalecanych zmian.

1. Nazwy przedmiotów *Teoria reklamy V/VI i Teoria multimediów V/VI* dostosowane zostały do oferowanych w ich ramach treści kształcenia oraz do profilu praktycznego kierunku „grafika". Przedmiot *Teoria reklamy V/VI* będzie nosił nazwę *Komunikat wizualny w reklamie* a przedmiot *Teoria multimediów V/VI* został w programie studiów zastąpiony przedmiotem *Zastosowanie technik multimedialnych.* Sylabusy przedmiotów w zakresie formy zajęć i przedmiotowych efektów kształcenia został w bardziej komunikatywny sposób dostosowane do ich praktycznego charakteru.
2. Wykłady z przedmiotu *Historia sztuki* i *Historia grafiki* - w bieżącym roku akademickim poprowadzi osoba legitymująca się wykształceniem kierunkowym i dorobkiem naukowym w dyscyplinie historii sztuki.
3. *Warsztat 2D III, Warsztat 2D IV, Warsztat 2D V, Warsztat 2D VI* będzie prowadzony przez wykładowców – grafików projektantów, dysponujących odpowiednimi umiejętnościami zawodowymi z zakresu narzędzi cyfrowych.

Odnośnie powierzenia prowadzenia Seminarium dyplomowego (część artystyczna) w zakresie realizacji części artystycznej pracy projektowej wyłącznie nauczycielom akademickim spełniającym wymogi Regulaminu studiów oraz posiadającym dorobek artystyczny i doświadczenie zawodowe w zakresie grafiki, odnoszące się do dyscypliny sztuki piękne i/lub sztuki projektowe jednostka przedstawiła wyjaśnienia i zaproponowała prawidłową obsadę tego przedmiotu.

Po zapoznaniu się z wyjaśnieniami i zrealizowanymi zaleceniami Zespół Oceniający PKA uwzględnił argumentację zawartą w nadesłanej odpowiedzi i postanowił ocenę spełnienia kryterium 4 z oceny zadowalającej na w pełni.

Tabela 1

Kryterium	**Ocena spełnienia kryterium**[1] **Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa**
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	**W Pełni**
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	**W Pełni**

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów
1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Misja i Strategia Rozwoju Społecznej Akademii Nauk w Łodzi, na którym to prowadzony jest oceniany kierunek, zakłada kształcenie konkurencyjnych na krajowym i międzynarodowym rynku pracy, a przy tym odpowiedzialnych społecznie, profesjonalistów, którzy będą umieli twórczo posługiwać się tradycyjnymi i nowoczesnymi środkami kreacji oraz przekazu artystycznego w pracach graficznych i projektowych. Swoją przedmiotową wiedzą i umiejętnościami będą oni zdolni sprostać wymaganiom XXI wieku. Wizja rozwoju Uczelni uwzględnia m.in. „umocnienie więzi z praktyką gospodarczą". Cele strategiczne na lata 2017-2022 obejmują m.in. rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. W efekcie kształcenia absolwenci kierunku *Grafika*, poza przedmiotową wiedzą i umiejętnościami, jak formułuje to Uczelnia, rozwiną także wrażliwość społeczną na problemy współczesnego świata i wartości ogólnoludzkie. Kształcenie na wizytowanym kierunku ma charakter aplikacyjny, budujący wiedzę i kompetencje w kontekście praktyki, a to przede wszystkim pozwala na kształtowanie praktycznych umiejętności odpowiadających na aktualne zapotrzebowanie krajowego i międzynarodowego rynku usług graficznych i projektowych. Studenci kierunku *Grafika* mają do wyboru dwie specjalności: Multimedia i Grafika projektowa. Realizowany praktyczny profil kształcenia daje absolwentom kierunku *Grafika* podstawy do projektowania w zakresie: grafiki prezentacyjnej, animacji cyfrowych, gier komputerowych, stron internetowych, interfejsów dla użytkownika oraz projektowania informacji wizualnej. Druga zaś specjalność rozwija wiedzę i umiejętności warsztatowe w zakresie projektowania graficznego w przestrzeni intermedialnej, przygotowujące do tworzenia dowolnych projektów graficznych wykonanych technikami klasycznymi, cyfrowymi lub mieszanymi, jak również wykorzystywania nabytych umiejętności w indywidualnej kreacji artystycznej. Taki profil studiów sprzyja przygotowaniu ich do pracy w: studiach graficznych i agencjach reklamowych, wydawnictwach, usługach poligraficznych, w usługach IT, w zespołach budujących informację na platformach cyfrowych, w działach marketingowych firm z różnych branży oraz mediach (w tym: media papierowe, telewizja, platformy Internetowe), w galeriach sztuki, w instytucjach kulturalnooświatowych, a także podjęcia własnej działalności gospodarczej i tworzenia środowiskowych tematycznych pracowni artystycznych, powstających na zapotrzebowanie otoczenia społecznego. Po zapoznaniu się przedstawianymi przez Jednostkę dokumentami i analizie poczynionej w trakcie wizytacji, Zespół oceniający PKA stwierdza, że koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku Grafika jest zgodna z Misją i Strategią Rozwoju Społecznej Akademii Nauk na lata 2017-2022 uchwaloną 20 września 2016 roku oraz misją i strategią Wydziału Studiów Międzynarodowych i Informatyki Społecznej Akademii Nauk w Łodzi (na którym to prowadzony jest oceniany kierunek), a także ze strategią i polityką zapewnienia jakości Jednostki.

Koncepcji kształcenia na wizytowanym kierunku jest skonstruowana na wzorcach i doświadczeniach innych koncepcji kształcenia realizowanych w uczelniach krajowych i zagranicznych prowadzących studia na kierunku „*grafika projektowa*". Implementacja tych wzorców odbywa się głównie poprzez kadrę prowadzącą zajęcia w Jednostce, która ma duże

doświadczenie dydaktyczne w tym zakresie wyniesione z innych uczelni. Istotnym na kształtowanie koncepcji i strategii kształcenia jest fakt posiadania doświadczenia praktycznego przez znaczną część kadry dydaktycznej uczącej na kierunku *Grafik*a. Są oni aktywnymi zawodowo projektantami, a ich kompetencje są w ścisłej korelacji z prowadzonymi przez nich kursami, zwłaszcza w zakresie przedmiotów projektowych i stosowanymi w grafice narzędziami cyfrowymi.
W zakresie budowania koncepcji kształcenia Uczelnia wskazała na konsultacje prowadzone z kilkoma przedstawicielami potencjalnych pracodawców reprezentujących pracownię projektowania graficznego Studio G, Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych, BOBST POLSKA Sp. z o.o., Quanmedia Sp. z o.o. w Łodzi, Toruńskie Zakłady Graficzne Zapolex Sp. z o. o. w Toruniu, czy drukarnię WIST. Działania te nie były jednak sformalizowane i nie zostały udokumentowane. Efektem podjętych konsultacji, mających na celu spełnienie oczekiwań rynku pracy, są podjęte działania modyfikujące program i metody kształcenia, a także ukształtowany został m.in. profil kwalifikacyjny absolwenta, oferta w zakresie proponowanych specjalności oraz dobór treści w przedmiotach specjalnościowych.
Należy podkreślić, że koncepcja kształcenia ocenianego kierunku zakłada przygotowanie zawodowe absolwentów w zakresie uzyskania praktycznej wiedzy o trendach stylistycznych panujących we współczesnym projektowaniu graficznym, szeroko rozumianym wzornictwie oraz usług związanych z projektowaniem systemów informacji graficznej i wizualizacji komunikatu. W zakresie umiejętności warsztatowych i artystycznych koncepcja zakłada wyposażenie absolwentów w umiejętności projektowania 2D, zapoznania z procesami technologicznymi związanymi z drukiem, tworzenia animacji komputerowej, projektowania 3D dla potrzeb kreowania gier komputerowych lub innych realizacji multimedialno-animacyjnych.

W wizytowanej Jednostce tylko w niewielkim stopniu są prowadzone prace rozwojowe w zakresie działalności zawodowej właściwej dla profilu praktycznego kierunku *Grafika*, a w szczególności w zakresie prowadzonych tu obu specjalności: Multimedia i Grafika projektowa. W Raporcie samooceny Uczelnia chwali się aktywnością artystyczną i projektową pedagogów uczących na ocenianym kierunku, jednak w kontekście tego kryterium nie chodzi o artystyczną/naukową aktywność poszczególnych nauczycieli akademickich, ale o prace rozwojowe sygnowane, jako prace prowadzone przez Jednostkę. Zapoznawszy się w trakcie wizytacji z materiałami dostarczonymi przez Jednostkę, Zespół oceniający PKA nie dostrzegł, prowadzenia intensywnych prac rozwojowych w obszarach działalności zawodowej związanej z kierunkiem *Grafika*, które miałyby wpływ na koncepcję kształcenia, jego modyfikację doskonalenie i stymulowanie aktywności studentów. Niewątpliwie jednak, aktywność w zakresie projektowania graficznego i twórczości artystycznej kadry, nawet jeśli nie jest afiliowana w SAN, ma wpływ na kształt programu kształcenia, na treści kształcenia dotyczące m.in. współczesnych metod projektowania graficznego, grafiki wydawniczej, sztuki reklamy i multimediów. Także współpraca z profesjonalnymi firmami zewnętrznymi działającymi w obszarze grafiki projektowej, wydawniczej, sztuki reklamy i multimediów, korelowana z działaniami projektowymi i artystycznymi prowadzonymi w ramach zajęć i studencka aktywności pozalekcyjna w ramach kół naukowych, pozwala na zdobywanie różnorakich doświadczeń zawodowych niezbędnych w zawodzie projektanta. Uczą one praktycznego stosowania zdobytej wiedzy, podnoszą umiejętności warsztatowe grafika-projektanta

i zwiększają poziom kompetencji społecznych i zawodowych absolwentów. Są to „ścieżki", którymi pozyskiwane są informacje o krajowych i światowych osiągnięciach badawczo-rozwojowych w zakresie sztuk projektowych, formułują one koncepcję kształcenia i stymulują proces wdrażania prorynkowych rozwiązań w realizacji programu, a tym samym, pozwalają skuteczniej osiągać efekty kształcenia.
W raporcie samooceny Jednostka wskazuje kilka takich przykładów. Doświadczenia artystyczne kadry akademickiej wpłynęły na modyfikację ćwiczeń z animacji i multimediów wykorzystujące program After Effects w ramach przedmiotów: „Propedeutyka animacji" i „Wprowadzenie do multimediów". Znajomość programu poszerzona została o funkcję najnowocześniejszych dodatków typu plugin, takich jak DUIK, pozwalających na riggowanie postaci 2D. W efekcie integracji nauczania ogólnoplastycznego i projektowego, w ramach przedmiotów „Pracownia fotografii" i „Pracownia kompozycji", wprowadzone zostały ćwiczenia rozwijające umiejętności związane z kreowaniem opowieści poprzez sekwencję obrazów (fotograficznych, graficznych, rysunkowych), wspomagające i przygotowujące studenta do tworzenia animacji. Umiejętności te mogą być wykorzystane w Pracowni Multimediów i w ramach zajęć z „Propedeutyki animacji". Przykładem wykorzystania wyników badań z zakresu projektowania i wizualizacji informacji są organizowane dodatkowo przez kadrę dydaktyczną kierunku G*rafika* otwarte warsztaty dla studentów oraz innych zainteresowanych osób spoza Uczelni, np. w czerwcu/lipcu 2017 roku – warsztaty z projektowania elementów gier komputerowych, umożliwiające uczestnikom zapoznanie się z podstawowymi pojęciami związanymi z obszarem gier komputerowych oraz nabycie umiejętności z zakresu ich kreowania. Następnie, w styczniu 2018 r. – warsztaty z projektowania opakowań. Celem tych warsztatów było wykorzystanie wiedzy i przeprowadzonych przez studentów badań z zakresu konstrukcji opakowań w konkursie ART of PACKAGING w Poznaniu (współorganizatorem konkursu jest współpracująca z kierunkiem Grafika SAN w Łodzi w zakresie innowacyjności opakowań firma BOBST POLSKA Sp. z o.o.). Wymienić należy także planowane na czerwiec 2018 – warsztaty z projektowania informacji, które mają na celu poszerzenie wiedzy studentów o budowaniu informacji z wykorzystaniem wiedzy o barwie, formie, ogólnie pojętym znaku graficznym oraz typografii w przekazie informacji we współczesnym środowisku człowieka.
Zespół Oceniający PKA stwierdza: prowadzone w Jednostce prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej projektanta graficznego, do których odnoszą się efekty kształcenia, niewątpliwie przyczyniają się do doskonalenia programu kształcenia, choć ich obszar jest stosunkowo mały i w niewielkim stopniu dotyczy obszarów bezpośrednio związanych z prowadzonymi na ocenianym kierunku specjalnościami.

Senat Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi uchwałą nr 9 z dnia 24 marca 2015 r. przyjął efekty kształcenia dla kierunku *Grafika* (studia I stopnia, stacjonarne i niestacjonarne o profilu praktycznym) prowadzonym na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Informatyki SAN w Łodzi. Powyższą uchwałą zostało przyjętych 46 efektów kształcenia, w tym: 21efektów w zakresie wiedzy, 19 efektów w zakresie umiejętności oraz 6 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Te same efekty kształcenia są przyjęte zarówno na studiach stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Należy przy tym zaznaczyć, że Jednostka dotąd nie uruchomiła kształcenia na studiach stacjonarnych.

Analiza matryc efektów kształcenia na kierunku *Grafika* wykazał, że w programie studiów najczęściej wskazywanymi efektami kształcenia są:

- W zakresie wiedzy następujące efekty: K_W01 - zna podstawowe zasady budowy obrazu w oparciu o znajomość kompozycji, perspektywy i innych środków wyrazu artystycznego (24 wskazania); K_W15 - ma podstawową wiedzę umożliwiającą realizacje artystyczne w różnorodnych dyscyplinach sztuk pięknych (17 wskazań); K_W16 - posiada wiedzę niezbędną do realizacji prac artystycznych w dziedzinie grafiki warsztatowej i grafiki generowanej komputerowo (14 wskazań); K_W04 - wyodrębnia z zakresu historii sztuki powszechnej informacje dotyczące historii grafiki, kształtowania się i ewolucji technik graficznych (12 wskazań).
- W zakresie umiejętności następujące efekty: K_U08 - potrafi świadomie tworzyć dzieło plastyczne wspierając się wiedzą z zakresu kompozycji, perspektywy i teorii barwy (25 wskazań); K_U10 - potrafi posługiwać się oprogramowaniem graficznym służącym zarówno do realizacji grafiki 2D, 3D jak i animacji czy sztuki multimedialnej (23 wskazania); K_U02 - potrafi planować i jest przygotowany do realizowania i prezentowania własnych przedsięwzięć artystycznych opartych na zróżnicowanych stylistycznie koncepcjach (19 wskazań); K_U09 - posiada umiejętność notacji i analizy form obserwowanych w naturze w celu transponowania ich na obraz plastyczny (19 wskazań)
- W zakresie kompetencji społecznych następujące efekty: K_K03 - posiada zdolność do wykorzystywania wyobraźni i twórczego myślenia w rozwiązywaniu problemów zarówno natury artystycznej, jak i społecznej (43 wskazania); K_K04 - zauważa i rozumie dylematy moralne związane z własną oraz cudzą pracą, postępuje zgodnie z zasadami etyki oraz zasadami ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego (35 wskazań); K_K02 - jest gotów rozwijać idee i formułować świadomie krytyczne wypowiedzi, nawet w warunkach publicznej prezentacji (25 wskazań);.

Liczba przyjętych przez Jednostkę kierunkowych efektów kształcenia daje realną możliwość osiągnięcia ich przez studentów w trakcie studiów, jednak analiza dokonana przez Zespół oceniający PKA, przyjętych efektów kształcenia wykazuje zbyt dużą ogólność sformułowanych efektów kształcenia, szczególnie w zakresie wiedzy i umiejętności. Przyjęte efekty odnoszą się do wszelakich umiejętności ogólnoplastycznych, a niewiele jest wśród nich konkretnych odniesień do praktycznej wiedzy i umiejętności projektanta graficznego. Na 21 przyjętych efektów kształcenia w zakresie wiedzy tylko 6 odnosi się do grafiki projektowej; na 19 efektów w zakresie umiejętności tylko 7 bezpośrednio odnosi się do praktycznych umiejętności projektanta. Niemniej, po zapoznaniu się z przyjętymi przez senat efektami kształcenia Zespół oceniający PKA stwierdza, że są one spójne z opisem efektów właściwym dla studiów I stopnia w obszarze sztuki Krajowych Ram Kwalifikacji. Ich zakres merytoryczny jest właściwie powiązany z obszarem wiedzy, jakim jest sztuka, z dziedziną nauki sztuki plastyczne, a w jej ramach, z dyscypliną naukową: sztuki piękne i sztuki projektowe.
Przyjęte dla wizytowanego kierunku efekty kształcenia (oraz dla modułów zajęć uwzględnionych w programie studiów) zostały sformułowane w sposób pozwalający sądzić, że przy zastosowaniu narzędzi i procedur przewidzianych w ramach Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (WSZJK), są one łatwo sprawdzalne i weryfikowalne. Tą opinię Zespołu oceniającego PKA potwierdzają studenci, którzy stwierdzili, że efekty

kształcenia z wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, przedstawiane na pierwszych zajęciach z każdego przedmiotu, są dla nich przejrzyste i zrozumiałe.

Zastrzeżenia Zespołu oceniającego PKA budzi przypisanie dwóch efektów kształcenia dla modułów przedmiotów ze specjalności, gdyż są one przypisane tylko do przedmiotu na jednej ze specjalności, a nieuzyskiwane są na drugiej. Przy czym, nie są one możliwe do uzyskania w trakcie studiów na innych przedmiotach. W szczególności dotyczy to:

- przyjętego przez senat efektu kształcenia K_W12 (Zna technologie związane z dziedziną grafiki artystycznej, dostrzega ich różnorodność w zależności od rodzaju druku), który jest przypisany tylko do przedmiotu: DTP / Techniki druku (będącego w bloku przedmiotów specjalnościowych: Grafika projektowa). Tym samym studenci wybierający drugą specjalność (Multimedia) nie mogą w trakcie studiów uzyskać tego efektu.
- analogiczna sytuacja jest z przyjętym przez senat efektem kształcenia K_U14 (Potrafi planować, projektować i tworzyć systemy multimedialne zgodnie z podstawowymi zasadami komunikacji wizualnej), który jest przypisany tylko do przedmiotu: Teoria multimediów V (będącego w bloku przedmiotów specjalnościowych: Multimedia). Tym samym studenci wybierający drugą specjalność (Grafika projektowa) nie mogą w trakcie studiów uzyskać tego efektu.

Zespół oceniający PKA zwraca uwagę, że wszystkie kierunkowe efekty kształcenia przyjęte przez senat powinny być realizowane w ramach zajęć prowadzonych dla całego kierunku, a tymczasem, jak wykazane zostało powyżej, program studiów jest tak skonstruowany, że efekty K_W12 i K_U14 może uzyskać tylko część studentów w zależności od wybranej specjalności.

Zespół oceniający PKA ma także zastrzeżenia odnośnie przedmiotowych efektów kształcenia przyjętych dla poszczególnych modułów zajęć, gdyż część z nich, przyjęta np. dla modułów specjalnościowych, jest realizowane w programach innych przedmiotów na wcześniejszych semestrach. Szczególnie rażące jest to na specjalności Grafika projektowa, gdzie dla przedmiotu „Pracownia specjalnościowa grafiki projektowej" przypisanych zostało 19 efektów kształcenia (8 z zakresu wiedza, 7 z zakresu umiejętności, 4 z zakresu kompetencji społecznych), z których aż 16 jest uzyskiwanych na wcześniejszych latach studiów w innych blokach przedmiotów, tj. w ramach przedmiotów: Wprowadzenie do grafiki projektowej I/II, Wprowadzenie do grafiki projektowej III/IV. W sylabusach tych przedmiotów, przedmiotowe efekty kształcenia powtarzają się, co wskazuje, że w obrębie tych przedmiotów nie ma stopniowania poziomu zaawansowania, a następnie, na wybranej specjalności, pogłębiania wiedzy i umiejętności uzyskanych wcześniej. Tym samym, skoro większość efektów kształcenia została uzyskana w ramach innych bloków przedmiotów, na wcześniejszym etapie studiów, to wybór na trzecim roku specjalności przez studenta niewiele pożytku edukacyjnego mu przynosi, gdyż przedmiotową wiedzę i umiejętności już w procesie kształcenia uzyskał.
Dosłownie identyczne sformułowanie w sylabusach tych przedmiotów powtarzających się, przedmiotowych efektów kształcenia ukazuje, że w obrębie tych przedmiotów nie ma stopniowania poziomu zaawansowania i potem jego pogłębiania na wybranej specjalności, a tym samym, skoro zostały one niemal w całości uzyskane w ramach innych bloków przedmiotów, na wcześniejszym etapie studiów, to wybór na trzecim roku specjalności przez studenta

niewiele pożytku edukacyjnego mu przynosi, gdyż przedmiotową wiedzę i umiejętności już w procesie kształcenia uzyskał.

Zespół oceniający PKA ma podobne zastrzeżenia odnośnie praktyk zawodowych. W tym module zostało przyjętych 11 przedmiotowych efektów kształcenia (4 z zakresu wiedza, 4 z zakresu umiejętności, 3 z zakresu kompetencji społecznych), z których aż 9 jest uzyskiwanych w innych blokach przedmiotów, tj. w ramach takich przedmiotów jak:, Wprowadzenie do grafiki projektowej I/II, „Wprowadzenie do grafiki projektowej III/IV", „Pracownia specjalnościowa grafiki projektowej", „DTP/Techniki druku", „Teoria reklamy". Tak sformułowane przedmiotowe efekty kształcenia (identycznie jak w wyżej wymienionych przedmiotach) wskazują, że praktyka zawodowa w bardzo niewielkim stopniu pozwala studentowi zdobyć nową wiedzę przedmiotową i umiejętności.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zespół Oceniający PKA stwierdza, że koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku *Grafika* jest zgodna z misją i strategią rozwoju Społecznej Akademii Nauk na lata 2017-2022 uchwaloną 20 września 2016 roku oraz ze strategią i polityką zapewnienia jakości Jednostki. Wizytowana Jednostka prawidłowo przyporządkowała kierunek *Grafika* do obszaru sztuka, dziedziny sztuki plastyczne i dyscypliny sztuki piękne oraz przyjęła, w pełni odnoszące się do nich, efekty kształcenia. Koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku opiera się na wzorcach i doświadczeniach innych jednostek krajowych i zagranicznych prowadzących studia na kierunku G*rafika*. Przyjęte przez senat kierunkowe efekty kształcenia są spójne z opisem efektów właściwym dla studiów I stopnia w obszarze sztuki Krajowej Ramy Kwalifikacji. Kierunkowe efekty kształcenia obejmują 21 efektów z obszaru wiedzy, 19 efektów z obszaru umiejętności i 6 efektów przyporządkowanych do obszaru kompetencji społecznych. Taki układ efektów kierunkowych, jak też sama koncepcja kształcenia w pełni odpowiadają wymaganiom i specyfice praktycznego profilu studiów oraz potrzebom branżowego rynku pracy.
Niemniej, Zespół oceniający PKA zauważa, że przyjęte kierunkowe efekty kształcenia, w stosunkowo niewielkim stopniu, jak na profil praktyczny, obejmują konkretne, praktyczne umiejętności i wiedzę grafika-projektanta.
Zespół oceniający PKA ma także zastrzeżenia odnośnie przedmiotowych efektów kształcenia przyjętych dla poszczególnych modułów zajęć, gdyż część z nich, przyjęta np. dla modułów specjalnościowych, jest realizowane w programach innych przedmiotów na wcześniejszych semestrach. Ten sam problem jest z przedmiotowymi efektami kształcenia przyjętymi dla praktyk zawodowych, które w większości również są przypisane do innych przedmiotów i tam realizowane. Zespół oceniający PKA ma podobne zastrzeżenia odnośnie praktyk zawodowych. W tym module zostało przyjętych 11 przedmiotowych efektów kształcenia
Zespół oceniający PKA zwraca uwagę, że student nie ma możliwości uzyskania w toku studiów wszystkich kierunkowych efektów kształcenia przyjętych przez senat dla ocenianego kierunku *Grafika*, gdyż dwa kierunkowe efekty kształcenia (K_W12 i K_U14) są przypisane tylko do modułów specjalnościowych, w ten sposób, że wybierając specjalność student nie ma możliwości uzyskania, co najmniej jednego z nich.

Dobre praktyki

Zalecenia

1. Jednostka powinna dopracować kierunkowe efekty kształcenia w kontekście przyjętego profilu praktycznego. Powinny one w większym stopniu odnosić się do praktycznych umiejętności i wiedzy związanych z wykonywaniem zawodu grafika projektanta w zakresie prowadzonych na kierunku specjalności: „Multimedia" i „Projektowanie graficzne".
2. Należy zapewnić studentom możliwość uzyskania wszystkich kierunkowych efektów kształcenia.
3. W części modułów zajęć zaleca się dokonać nowego przypisania przedmiotowych efektów kształcenia tak, by nie powtarzały się one na różnych etapach studiów, w różnych przedmiotach.
4. Należy przypisać nowe przedmiotowe efekty kształcenia do praktyk zawodowych, pozwalające zdobyć studentowi nową, lub bardziej pogłębioną, praktyczną wiedzę oraz umiejętności warsztatowe grafika projektanta, a których to nie jest w stanie uzyskać na innych przedmiotach.

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
2.2 Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia
2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Wizytowana Jednostka SAN w Łodzi ma uprawnienia do prowadzenia, na kierunku *Grafika*, studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Program studiów dla obu form jest taki sam, zostały przyjęte te same efekty kształcenia i treści programowe. Jedyne różnice pomiędzy studiami w formie stacjonarnej i niestacjonarnej są w liczbie przypisanych godzin w kontakcie studenta z nauczycielem. Ponieważ na ocenianym kierunku dotychczas realizowane są tylko studia w formie niestacjonarnej, a studia stacjonarne nie zostały jeszcze uruchomione, Zespół oceniający PKA pomija w ocenie studia stacjonarne.

Program kształcenia na kierunku Grafika jest realizowany w 6 semestrów. Jednostka w ramach planu studiów podzieliła program na pięć modułów kształcenia:

- Moduł przedmiotów ogólnouczelnianych. Są to takie przedmioty jak: Język obcy (do wyboru), Estetyka, Filozofia/Philosophy (student ma możliwość wyboru tego przedmiotu, jako prowadzonego w języku polskim lub angielskim), Psychofizjologia widzenia, Marketing i reklama-podstawy/Marketing and the advertisement (student ma możliwość

wyboru tego przedmiotu jako prowadzonego w języku polskim lub angielskim), Ochrona własności intelektualnej, Podstawy uregulowania działalności reklamowej, a także Wychowanie fizyczne (tylko na studiach stacjonarnych), BHP i ergonomia.

- Moduł przedmiotów podstawowych obejmuje następujące przedmioty obowiązkowe mające istotne znaczenie dla studiowanego kierunku, tj. Historię sztuki I/II/III, Historię grafiki, Pracownię rysunku I/II/III/IV, Pracownię malarstwa I/II/III/IV, Pracownię kompozycji I/II/III/IV.
- Moduł przedmiotów kierunkowych obejmuje obowiązkowe przedmioty, oferowanych od I do VI semestru: Podstawy grafiki warsztatowej I/II/III/IV, Wprowadzenie do grafiki projektowej I/II/III/IV, Pracowania fotografii I/II/III/IV, Wprowadzenie do multimediów III/IV, Warsztat 2D I/II/III/IV, Warsztat 3D I/II/III.
- Moduł przedmiotów do wyboru. Od V do VI semestru, studenci wybierają spośród dwóch oferowanych par przedmiotów oznaczonych: W1 (Pracownia malarstwa - Pracowania rysunku), W2 Pracownia fotografii - Pracowania grafiki warsztatowej.
- Moduł przedmiotów specjalnościowych, ramach którego student, po ukończeniu IV semestru studiów, wybiera jedną z dwóch specjalności, tj. Multimedia lub Grafika projektowa. W ich ramach, na V i VI semestrze, studenci realizują po cztery przedmioty ściśle związanych z problematyką właściwą dla wybranej specjalności: „Grafika projektowa" (Pracownia specjalnościowa grafiki projektowej; Teoria reklamy; Warsztat 2D V/VI; DTP Techniki druku), „Multimedia" (Pracownia specjalności multimediów; Teoria multimediów; Warsztat 3D V/VI; Montaż audio wideo).

Z innych wymagań stawianych w programie studiów są: Seminarium dyplomowe (14 pkt ETCS), które prowadzone jest w trakcie V i VI semestru; Plener (3 pkt ETCS) odbywany w semestrze IV; Praktyka zawodowa (18 pkt ETCS)

- Program studiów niestacjonarnych obejmuje 4500 godzin sumarycznego nakładu pracy studenta, którym przypisano 180 pkt ECTS w tym liczba godzin kontaktowych z nauczycielem wynosi 1540 godz. (62,1 punktów ECTS, co stanowi 34,2% wszystkich przypisanych punktów ECTS).
  - Modułowi przedmiotów ogólnouczelnianych przyporządkowano 19 punktów ECTS, w ramach których 232 godzin jest prowadzonych w kontakcie z nauczycielem akademickim.
  - Modułowi przedmiotów podstawowych przyporządkowano 19 punktów ECTS, w ramach których 365 godzin jest prowadzonych w kontakcie z nauczycielem akademickim.
  - Modułowi przedmiotów podstawowych przyporządkowano 55 punktów ECTS, w ramach których 573 godzin jest prowadzonych w kontakcie z nauczycielem akademickim.
  - Łącznie zajęcia do wyboru obejmują 1425 godzin całkowitego nakładu pracy studenta, tj. 57 pkt ECTS (czyli 31,6% ogólnej liczby punktów ECTS), w tym: przedmioty specjalnościowe 193 godziny w kontakcie z nauczycielem akademickim, seminarium dyplomowe 61 godzin w kontakcie z nauczycielem akademickim, blok przedmiotów do wyboru 76 godzin w kontakcie z nauczycielem akademickim, Marketing i reklama -

podstawy oraz Podstawy zarządzania i organizacji w ramach przedmiotów ogólnouczelnianych 36 godzin w kontakcie z nauczycielem akademickim, języki obce 112 godziny w kontakcie z nauczycielem akademickim.

- Zajęciom z obszaru nauk humanistycznych i społecznych przyporządkowano 6 pkt ETCS.
- Zajęciom z języka obcego przyporządkowano 8 pkt ETCS.
- Zajęciom związanym z praktycznym przygotowaniem zawodowym (razem z praktykami) łącznie w programie studiów przypisano 97 pkt, ECTS, a więc 53,88% ogółu pkt ECTS. Zapoznając się z przedstawionymi przez Jednostkę informacjami Zespół oceniający PKA stwierdza, że praktyki są prowadzone w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej i dają studentom możliwość bezpośredniego wykonywania określonych czynności praktycznych.

Dokonując analizy efektów kształcenia, treści kształcenia i innych wskaźników charakteryzujących poszczególne kursu, które zostały przedstawione w sylabusach przedmiotów, Zespół oceniający PKA zauważył szereg niezgodności z kryteriami, które Jednostka powinna spełniać, a określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. 2016 poz. 1596), a tym samym wątpliwe staje się uzyskanie zakładanych efektów kształcenia.

Dotyczy to następujących przedmiotów:

- Historia Sztuki I, Historia Sztuki II, Historia Sztuki III. Przedmioty te są prowadzone przez osobę, która nie ma przedmiotowego dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią odpowiadającego zakresowi prowadzonych zajęć. Nauczyciel nie ma też wykształcenia z zakresu historii sztuki (o czym szerzej w kryterium 4). Zgodnie z programem, są to trzy kursy semestralne w następujących po sobie semestrach I, II, III. Z sylabusów przedmiotów dowiadujemy się, że treściami kształcenia są tu dzieje sztuki od starożytnej Grecji do dwudziestowiecznej awangardy, podzielone chronologicznie na trzy osobne przedmioty, z których każdy kończy się egzaminem. Tymczasem do każdego przedmiotu przypisane zostały te same przedmiotowe efekty kształcenia (odnoszące się do efektów kierunkowych: K_W03, K_U03, K_K02), a przy tym, w każdym sylabusie, wymagania wstępne wynikające z następstwa przedmiotów sprowadzają się tylko do: „Podstawowy zasób wiadomości z zakresu historii kultury". Tym samym, prowadzący nie warunkuje uczestniczenia w kursie na wyższym semestrze, koniecznością posiadania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z kursu poprzedzającego. Dochodzi tu także do niespójności pomiędzy efektami kształcenia a treściami kształcenia na danym kursie: do przedmiotu Historia sztuki II jest przypisany przedmiotowy efekt kształcenia P_W03 („Przyswoił wiedzę o wybitnych twórcach, dziełach i zjawiskach artystycznych epoki starożytnej, średniowiecza, ery nowożytnej"), gdy tymczasem treści kształcenia tego kursu obejmują tylko wykłady ze sztuki nowożytnej i to tylko w zakresie od manieryzmu do klasycyzmu. Zdaniem Zespołu oceniającego PKA Jednostka powinna dopilnować, żeby dla każdego z kursów sformułować odpowiednie efekty kształcenia.

- Historia grafiki – przedmiot ten jest prowadzony przez osobę, która nie ma przedmiotowego dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią odpowiadającego zakresowi prowadzonych zajęć (o czym szerzej w kryterium 4).
- Teoria reklamy V/VI jest niewłaściwie obsadzona, gdyż osoba prowadząca ten przedmiot nie ma przedmiotowego dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią odpowiadającego zakresowi prowadzonych zajęć (o czym szerzej w kryterium 4).
- Teoria multimediów V/VI jest niewłaściwie obsadzona, gdyż osoba prowadząca ten przedmiot nie ma przedmiotowego dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią odpowiadającego zakresowi prowadzonych zajęć (o czym szerzej w kryterium 4).
- Najwięcej zastrzeżeń Zespołu oceniającego PKA budzą przedmioty kierunkowe i podstawowe, umiejscowione w planie studiów na 1 i 2 roku, a związane bezpośrednio ze specjalnościami. Wprawdzie specjalność student wybiera dopiero na 5 semestrze, ale wcześniej, już od pierwszego roku ma obowiązkowe kursy, które powinny go przygotować do trudniejszych zadań formułowanych w ramach specjalności oraz do przygotowania pracy dyplomowej wieńczącej studia.
  - Zespół oceniający PKA zwraca uwagę, że w wymaganiach wstępnych (zapisanych w sylabusie) przedmiotów „Pracownia kompozycji I/II/III/IV" już od początku pierwszego roku (1 semestr) tego kursu jest m.in. stawiany wymóg posiadania podstawowej wiedzy i umiejętność w zakresie: „Podstawowa wiedza w zakresie geometrii (znajomość pojęć i form, figur geometrycznych oraz zasad ich budowania np.: Podstawowa wiedza w zakresie koloru i barwy (kolory podstawowe, pochodne, barwy ciepłe, zimne itp.) Podstawowa wiedza i umiejętność w zakresie obsługi programów graficznych." Te same wymagania wstępne są stawiane na kolejnych stopniach tego kursu, co świadczy, że w trakcie całego, czterosemestralnego kursu student nie uzyskuje nowej wiedzy i umiejętności wynikłej z następstwa przedmiotów. Potwierdzają to zapisy w sylabusach, gdzie np. w ramach kursu „Pracownia kompozycji II" student uzyskuje efekt kształcenia – „Potrafi posługiwać się oprogramowaniem graficznym służącym do tworzenia grafiki 2D – tak w zakresie grafiki wektorowej i bitmapowej" (K_U10) – gdy tymczasem żadne treści kształcenia tego przedmiotu nie obejmują tej umiejętności, a co więcej, zgodnie z zapisanymi wymaganiami wstępnymi, powinien tą umiejętność opanować przed rozpoczęciem kursu.
  - Analogiczne problemy mamy w ramach kolejnych przedmiotów „Pracownia grafiki warsztatowej I/II/III/IV. Na każdym poziomie czterosemestralnego kursu (poczynając od I semestru), jako wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów) stawiane są: „Znajomość programu do grafiki wektorowej oraz formatów zapisu plików graficznych grafiki bitmapowej".
  - Analogiczne problemy mamy w ramach kolejnych przedmiotów „Wprowadzenie do grafiki projektowej I/II i III/IV". Na każdym poziomie dwuletniego kursu (poczynając od I semestru), jako wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów) stawiana jest: „Podstawowa sprawność w posługiwaniu się programami Adobe (Photoshop, Illustrator, Indesign)".

- Analizując program kształcenia na przedmiotach związanych z projektowaniem graficznym Zespół oceniający PKA stwierdza, że niewłaściwa jest sekwencyjność poszczególnych kursów, co wyraża się m.in. stawianiem nierealnych wymagań wstępnych na pierwszym roku studiów (m.in. już na I semestrze wymaga się znajomości specjalistycznych programów graficznych Adobe), a których student nie może wynieść ze szkoły średniej, gdyż nie są one w programach na tym poziomie szkoły średniej i wiedza ta nie jest weryfikowana w ramach prowadzonej rekrutacji. Tymczasem w programie studiów ocenianego kierunku *Grafika*, podstawową wiedzę i umiejętności z zakresu programów graficznych student zdobywa na przedmiocie Warsztat 2D I/II/III/IV; który jest rozpisany aż na cztery semestry, gdy znaczna część jego programy pokrywa się z umiejętnościami podstawowymi i wiedzą elementarną, którą akurat można było uzyskać na przedmiotach związanych z informatyką na poziomie gimnazjum i szkoły średniej. Brak korelacji pomiędzy poszczególnymi blokami przedmiotów podstawowych i kierunkowych skutkuje słabymi i przeciętnymi pracami etapowymi z zakresu grafiki projektowej, a także zazwyczaj niskim poziomem dyplomowych prac projektowo-artystycznych.
- Seminaria dyplomowe budzą także zastrzeżenia Zespołu oceniającego PKA, gdyż zgodnie z programem kształcenia, to w ramach nich powstaje dyplom, który, zgodnie z programem studiów, składa się z części projektowej/praktycznej i opisowej/teoretycznej. To w pracy dyplomowej weryfikowane są ostateczne efekty kształcenia. Tymczasem w sylabusie przedmiotu „Seminarium dyplomowe" zupełnie brak efektów i treści kształcenia związanych z projektowaniem graficznym i multimediami, czyli z przygotowaniem i wykonaniem części projektowej dyplomu. Wszystkie efekty i treści kształcenia opisane w sylabusie Seminarium dyplomowego dotyczą pisania opisowej części pracy dyplomowej; np. z zakresu wiedzy jest następujący efekt kształcenia: „Ma wiedzę dotyczącą kierunków w sztuce nowoczesnej, rozpoznaje kluczowe dzieła poszczególnych epok. Zna odniesienia między sztuką czystą a sztuką użytkową. Zna zasady formalne i edytorskie pisania pracy licencjackiej". Rozpoczynając w 5 semestrze Seminarium dyplomowe, student wybiera opiekuna pracy dyplomowej z pomiędzy trzech nauczycieli proponowanych przez Jednostkę, którzy prowadzą dane Seminarium. Żaden z tych pedagogów nie posiada wykształcenia, i/lub dorobku naukowego z zakresu dziedziny nauk humanistycznych (o czym szerzej w kryterium 4), potrzebnego do wsparcia dyplomanta w pisaniu teoretycznej/opisowej części pracy dyplomowej, a tym samym nie gwarantują oni uzyskanie przez studenta efektów kształcenia przypisanych do Seminarium dyplomowego.

Analiza całości programu kształcenia na ocenianym kierunku *Grafika*, wykazała, że nie wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. 2016 poz. 1596) są spełnione. W znacznym stopniu, program oraz plan studiów, a także formy i organizacja zajęć oraz czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwia studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia, jednak zła sekwencyjność poszczególnych kursów, brak korelacji pomiędzy nimi, a w szczególności nie uwzględnianie w programach niektórych kursów, wiedzy i umiejętności wynikającej z następstwa

przedmiotów, a także realnej wiedzy wyniesionej ze szkoły średniej, skutkuje słabymi pracami etapowymi z zakresu grafiki projektowej. Niska ocena poziomu nie dotyczy umiejętności warsztatowych (posługiwania się programami graficznymi), gdyż w procesie kształcenia studenci w końcu osiągają dobry poziom posługiwania się tymi narzędziami), ocena ta dotyczy przede wszystkim poziomu artystycznego wykonywanych projektów, ich zindywidualizowania, oryginalności. Zdaniem Zespołu oceniającego, zdobywana wiedza i umiejętności studentów wizytowanego kierunku *Grafika* jawią się na dobrym poziomie, gdy przyjmiemy perspektywę pojęcia grafiki w Informatyce; a na niskim poziomie z perspektywy jakości artystycznej i kreatywności, czyli z pozycji sztuki projektowej – dyscypliny, do której wizytowany kierunek został przypisany. Niska ocena nie dotyczy przedmiotu „Pracownia grafiki warsztatowej I/II/III/IV", gdzie w trakcie przeprowadzonej hospitacji, w przeciwieństwie do grafiki projektowej, Zespół oceniający miał przyjemność oglądania dobrego, wyrównanego poziomu artystycznego prac etapowych. W odpowiednim czasie (II rok/ sem. 3) w program studiów wprowadzony jest przedmiot „Wprowadzenie do multimediów III", w ramach którego, wymagania wstępne wynikające z następstwa przedmiotów oraz przypisane efekty i treści kształcenia znakomicie wiążą rozwijanie umiejętności warsztatowych informatyka i artystycznych projektanta graficznego. Są one konsekwentnie rozwijane na kolejnym kursie tego bloku „Wprowadzenie do multimediów IV", a następnie w zakresie specjalności Multimedia na przedmiocie „Pracownia specjalnościowa multimediów". Te dobrze prowadzone kursy prowadzone są przez artystów projektantów/ praktyków, którzy z racji swego doświadczenia artystycznego potrafią łączyć w programie naukę narzędzi cyfrowych z problematyką kreacji artystyczno-projektowej.
Dobrze skonstruowane są także programy kursu „Warsztat 3D I i II/III i V/VI", w ramach którego prawidłowo przyporządkowane są efekty i treści kształcenia, z uwzględnień różnicowania wymagań wstępnych wynikających z następstwa przedmiotów.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy realizowane są przede wszystkim na wykładach oraz w pracowniach, a także w stymulowanych przez prowadzonych dyskusjach na konwersatoriach. Efekty kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych rozwijane są: na ćwiczeniach projektowych, warsztatach, pracowniach projektowych, plenerze, w trakcie praktyk, ćwiczeń audytoryjnych, lektoratach, seminarium. Do najczęściej stosowanych metod kształcenia w zakresie umiejętności, w tym również praktycznych umiejętności zawodowych, należą metody problemowe, praktyczne i aktywizujące: demonstracja, warsztat, ćwiczenia projektowe, praca w grupie, prezentacje multimedialne, dyskusje, „burza mózgów", korekta, obserwacja. Zespół oceniający PKA uznał metody kształcenia stosowane w Jednostce za właściwe.
W trakcie trzyletnich studiów I stopnia na kierunku *Grafika* wykorzystywane są następujące formy zajęć: wykłady, konwersatoria, ćwiczenia projektowe, warsztaty, pracownie projektowe, plener, praktyki, ćwiczenia audytoryjne, lektoraty, a także seminarium. Dobór form i metod kształcenia sprzyja aktywizacji studentów oraz osiąganiu przez nich umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. W programie przewidziano zajęcia o charakterze praktycznym (w tym ćwiczenia projektowe, warsztatowe, pracownie projektowe, plener, praktyki) przygotowujące studentów do wykonywania pracy zawodowej. W ramach zajęć w bezpośrednim kontakcie ze studentami nauczyciele akademiccy uwzględniają

kształcenie z indywidualnym podejściem do studenta, w tradycyjnej dla kształcenia artystycznego relacji „mistrz – uczeń", dostosowywaniem zagadnień, jakie ma poznać i zrozumieć, by być kreatywnym i nauczyć się, za pomocą twórczych metod indywidualnej pracy, realizowanej przez zadane ćwiczenia, projekty poruszające specyficzne aspekty kształcenia w zakresie grafiki i twórczości w pokrewnych obszarach plastycznych.

Grupy zajęciowe – ćwiczeniowe liczą maksymalnie 25 osób, natomiast grupy laboratoryjne, projektowe, warsztatowe maksymalnie 18 osób. Grupy seminaryjne liczą max. 10 studentów. Organizacja zajęć przewiduje dla studiów niestacjonarnych zjazdy odbywające się w piątki (od godz. 17: 00 - 21: 00), soboty (8: 00 - 19: 00), niedziele (8:00 - 18:00). Bloki zajęć nie przekraczają 4 godzin. Harmonogram zajęć dydaktycznych został przygotowany zgodnie z zasadami higieny procesu nauczania.
Przyjęte rozwiązania, na kierunku, umożliwiają rozpoznanie indywidualnych zainteresowań i potrzeb studentów. Studenci mają dostęp do platformy edukacyjnej, która wspomaga proces nauczania modułów takich jak m.in. język angielski. Na spotkaniu z Zespołem oceniającym studenci stwierdzili, że organizacja procesu kształcenia stwarza warunki do efektywnego uczestniczenia we wszystkich zajęciach m.in. poprzez odpowiednio skonstruowany harmonogram zajęć. Dodatkowo studenci wspierani są, w procesie uczenia się, przez nauczycieli akademickich poprzez dostępność na konsultacjach oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej, za pomocą której istnieje możliwość wyjaśnienia powstałych wątpliwości lub pogłębienia zdobytej wiedzy.
Indywidualizacja Organizacji Studiów jest zapewniona na zasadach ustalonych przez Senat w Regulaminie Studiów.

Zespół Oceniający PKA nie zauważył barier uniemożliwiających studiowanie osobom niepełnosprawnym. Jednostka oferuje metody studiowania umożliwiające dostosowanie studiów do potrzeb studentów niepełnosprawnych na przykład poprzez, przygotowanie odpowiednich materiałów dydaktycznych i pracę indywidualną. Studentowi niepełnosprawnemu Dziekan może przyznać na jego wniosek prawo do Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS) – indywidualny sposób realizacji i rozliczania programu kształcenia w danym roku akademickim. W porozumieniu z prowadzącymi poszczególne przedmioty, ustalany jest sposób uczestnictwa studenta w zajęciach dydaktycznych oraz formy ich zaliczania, oraz realizowania innych obowiązków studenckich, co pozwala na osiągnięcie efektów kształcenia określonych w programie kształcenia.

W wizytowanej Jednostce zasady oceniania efektów kształcenia są określone w Regulaminie Studiów. Obecna jest tam pełna informacja określająca prawa i obowiązki studenta związane z zaliczaniem przedmiotów, zdawaniem egzaminów, zaliczaniem zadań etapowych i zakończeniem procesu kształcenia. Są tu określone ramy organizacyjne procesu weryfikacji osiągnięć studenta, możliwości odwoławcze oraz konsekwencje braku zaliczenia. Np. w sytuacji problematycznej/konfliktowej student może złożyć pisemny wniosek, „w którym student zgłasza uzasadnione zastrzeżenia, co do bezstronności, formy, trybu bądź przebiegu zaliczenia przedmiotu lub egzaminu, Dziekan zarządza egzamin komisyjny". Na kierunku *Grafika*, zgodnie z Regulaminem Studiów, jest stosowana następująca skala ocen: bardzo dobry (5),

dobry plus (4+), dobry (4), dostateczny plus (3+), dostateczny (3), niedostateczny (2). Warunkiem promocji na kolejne semestry jest osiągnięcie efektów kształcenia przypisanych dla przedmiotów na danym semestrze.
Stosowany w Uczelni system sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest spójny, kompleksowy, a przy tym zróżnicowany w zależności od charakteru zajęć dydaktycznych, realizowanych treści programowych i zakładanych efektów kształcenia. Szczegółowe metody weryfikacji efektów kształcenia są opisane w sylabusach, a także przedstawiane i omówione przez nauczyciela na pierwszych zajęciach. Wśród metod weryfikacji osiągnięć studenta stosowanych w Jednostce są: egzaminy pisemne w formie testu, lub w formie opisowej (z dostępem i bez dostępu do pomocy dydaktycznych), egzaminy ustne, okresowe prace kontrolne – kolokwia ustne lub pisemne, projekty przygotowane indywidualnie lub w zespole (w tym projekt graficzny), przygotowane indywidualnie lub w grupie, prezentacje wydruków projektów graficznych, prezentacje prac posterowych, referaty, raporty, prezentacje rozwiązań zadań problemowych, case study, a także obserwacja aktywności i wypowiedzi na zajęciach, obserwacja i ocena realizacji etapowych zadań praktycznych, proces przygotowywania pracy dyplomowej i jej obrona oraz inne, indywidualnie dobrane przez prowadzącego zajęcia. Zespół oceniający PKA uznał stosowane w Jednostce metody weryfikacji osiągnięć studenta za właściwe.
W obszarze przedmiotów kierunkowych najczęstszą metodą weryfikacji osiągania założonych efektów kształcenia jest, typowa dla kierunków artystycznych, forma indywidualnych korekt oraz dyskusji dydaktyków ze studentami wokół realizowanych prac etapowych. Taka forma, oparta na indywidualnych konsultacjach studenta z prowadzącym przedmiot pedagogiem, dokonywana na bieżąco w trakcie zajęć, najlepiej sprzyja pogłębianiu wiedzy przedmiotowej, umiejętności warsztatowych oraz zdobywania kompetencji społecznych niezbędnych w dalszej działalności projektowej i artystycznej. W trakcie tzw. korekt bezpośrednio w trakcie realizacji zadań, diagnozowanym jest stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, a student na bieżąco uzyskuje informację zwrotną o stanie realizacji postawionych zadań i wsparcie ze strony prowadzącego zajęcia. Taki proces oceniania efektów kształcenia jest jawny i przejrzysty, gdyż odbywa się bezpośrednio na forum grupy zajęciowej.
Ważnym elementem systemu sprawdzania i oceniania efektów kształcenia ma archiwizacja prac etapowych. Wszystkie prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, wydruki etapowych projektów graficznych, postery, prezentacje i inne zadania wykonane przez studentów kierunku *Grafika* są przechowywane w teczkach przedmiotowych. Zgromadzony materiał dydaktyczny daje możliwość obserwacji postępów studenta w większym okresie czasu, czy omówienia popełnionych błędów. Teczki te wykorzystywane są w trakcie konsultacji z nauczycielem.
W trakcie wizytacji Zespół Oceniający PKA miał możliwość zaznajomienia się z teczkami archiwizującymi dokonania studentów i w jego ocenie są one solidnie prowadzone i mogą stanowić cenny materiał do analizy procesu kształcenia na kierunku i w poszczególnych pracowniach.

Analiza programu studiów oraz sylabusów przedmiotów określonych jako związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym wykazały, że dobór metod dydaktycznych umożliwia prowadzenie zajęć o charakterze praktycznym, zgodnie z wymaganiami profilu praktycznego i założonymi efektami kształcenia. Wśród metod aktywizujących pozwalających

na osiąganie efektów kształcenia w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych należy wymienić: ćwiczenia projektowe, warsztaty, pracownie projektowe, plenery, metody problemowe, pracę w grupie, prezentacje multimedialne, dyskusje oraz praktyki zawodowe. Grupy zajęciowe liczą maksymalnie 18 osób (grupy laboratoryjne, projektowe, warsztatowe), co pozwala na skuteczne osiąganie założonych efektów kształcenia.
Również wymiar godzinowy zajęć i punktacja ECTS (ponad 50%) przypisane zajęciom związanym z praktycznym przygotowaniem zawodowym spełniają wymagania przepisów prawa.
Praktyka na ocenianym kierunku obejmuje 450 godzin i 18 punktów ECTS, realizowana jest w różnego rodzaju podmiotach o jasno określonym oraz precyzyjnie opisanym profilu, zgodnym z kierunkiem studiów i spełnia wszystkie kryteria dla profilu praktycznego, umożliwiając osiąganie założonych w programie efektów kształcenia. Za organizację, weryfikację miejsc praktyk i opiekunów reprezentujących zewnętrzne instytucje odpowiada formalnie Biuro Karier.
Regulamin praktyk na kierunku obejmuje zasady realizacji, cele praktyk, podstawowe zadania i obowiązki studenta, zadania organizacji/instytucji przyjmującej na praktykę, zasady zaliczania praktyk na podstawie pracy zawodowej (wymagana jest weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia w instytucji/organizacji/placówce sektora grafiki projektowej lub innej zatrudniającej pracowników o specjalnościach zgodnych z profilem kierunku), zasady zaliczania praktyk. Warunkiem zaliczenia praktyk jest osiągnięcie założonych i wskazanych w sylabusie dla praktyk efektów kształcenia, udokumentowane wpisem w dzienniczku praktyk oraz oświadczeniach dokonanych przez opiekunów praktyk. Wzory poszczególnych dokumentów odwołują się do efektów kształcenia (dotyczy to także zaliczeń na podstawie pracy zawodowej). Skala ocen dotycząca poszczególnych efektów jest zerojedynkowa, w związku z czym sugeruje się wprowadzenie skali pięciostopniowej, aby można było precyzyjniej ocenić poziom efektów uzyskanych przez studenta. Sugeruje się także wprowadzić w miejsce zaliczenia ocenę z praktyk, aby podkreślić znaczenie profilu praktycznego. Warto dodać, że elementem zaliczenia są także rezultaty zadań wykonywanych przez studentów, np. przygotowane w ramach praktyk projekty, które na zaliczenie mogą być prezentowane w formie portfolio. Dokumentacja związana z zaliczeniem praktyk prowadzona rzetelnie, nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości. Jak wynikało z deklaracji pracowników Uczelni, niektóre z praktyk są realizowane w jednostkach uczelnianych, a zakres realizowanych zadań pozwala na osiąganie założonych efektów kształcenia. W trakcie wizytacji przedstawiono przykłady skutecznej weryfikacji efektów osiąganych w ramach praktyk.
Merytoryczny nadzór nad praktykami sprawuje uczelniany Opiekun Praktyk, który w ramach swoich obowiązków nie tylko weryfikuje osiągnięte efekty kształcenia (uwzględniając bezpośrednią obserwację wykonywanych przez studenta precyzyjnie określonych zadań dokonywaną przez opiekuna praktyk z ramienia instytucji, w której się ona odbywa), ale weryfikuje także miejsca odbywania praktyk oraz dokonuje hospitacji części z nich.
Zasady odbywania praktyk, sposób monitorowania i weryfikacji efektów kształcenia są zawarte zarówno w regulaminie dla kierunku, jak też w obowiązującej w ramach WSZJK procedurze P-11. Wskazano w nich m.in. obowiązek hospitacji nie mniej niż 20% praktyk realizowanych w

danym roku akademickim. Ewaluacja praktyk opiera się zasadniczo tylko na rozmowach podczas zaliczenia.
Należy dodać, że specyfika studiów niestacjonarnych powoduje, że ok. 70% studentów zalicza praktyki na podstawie pracy zawodowej dzięki uznaniu uzyskanych w ten sposób efektów uczenia się. Zasady postępowania w przypadku zaliczenia praktyki na podstawie wykonywania pracy zawodowej zostały określone i sformalizowane oraz zawarte w we wzorach dokumentów stanowiących załączniki do procedury P-11. W sposób ogólny obejmują one zasady identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych przez studenta na stanowisku pracy, zasady porównywania efektów uczenia się z efektami kształcenia oraz zasady potwierdzania, że efekty osiągnięte na stanowisku pracy są równoznaczne z efektami kształcenia zakładanymi dla praktyk. Identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów z efektami kształcenia zakładanymi dla praktyk dokonuje Opiekun Praktyk w oparciu o wzór dokumentu, jakim jest załącznik nr 2 do procedury dot. praktyk oraz zaświadczenie o zatrudnieniu studenta obejmujące opis zadań zawodowych, które pozwalają na identyfikację osiąganych efektów.

Lista miejsc, w których odbywają się praktyki obejmuje ok. 20 podmiotów, których profil pozwala na osiąganie efektów kształcenia przypisanych praktykom. Z poszczególnymi podmiotami spisane są ogólne porozumienia w przedmiocie prowadzenia praktyk, a każdorazowo podpisywane są umowy o realizację praktyki.
Studenci podczas spotkania z Zespołem oceniającym pozytywnie ocenili, pod kątem możliwości osiągania efektów kształcenia, zajęcia praktyczne – ich jakość i zakres, a także doświadczenie praktyczne dydaktyków. Czują się przygotowani do wejścia na rynek pracy, zresztą wielu z nich już pracuje w branży i uzupełniają wykształcenie.

Zasady i procedury dotyczące rekrutacji na kierunek *Grafika*, zostały określone w Uchwale Senatu SAN w Łodzi Nr 3 z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2018/2019. Informacje dotyczące rekrutacji, dostępne dla kandydatów na studia, znajdują się na stronie internetowej Uczelni.
Według tej informacji kandydaci zobowiązani są do złożenia: kserokopii świadectwa dojrzałości (oryginał do wglądu), 2 zdjęć w formacie legitymacyjnym, kserokopii dowodu osobistego, dowodu wpłaty wpisowego, formularza rekrutacyjnego, umowy o świadczenie usług edukacyjnych wraz z załącznikiem. Rejestracji mogą dokonać on-line lub osobiście w Biurze Rekrutacji. Decyzję w sprawie przyjęcia na studia podejmuje Komisja Rekrutacyjna, a wyniki ogłaszane są w formie list osób przyjętych na określony kierunek i stopień studiów. Przyjęcia kandydatów na kierunek *Grafika* na I rok studiów odbywają się w ramach limitów przyjęć ustalonych przez Senat. Wspomniana, przedmiotowa Uchwała Senatu SAN w Łodzi Nr 3 z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie zasad rekrutacji…, ustanawia jeszcze jeden element postępowania rekrutacyjnego na kierunek *Grafika*, a mianowicie: przeprowadzenie rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem połączonej z prezentacją jego portfolio (dokumentacji prac związanych z dowolną dziedziną z zakresu sztuk plastycznych np. fotografia, rysunek, projektowanie graficzne, komiks itd.). Ma ona za zadanie sprawdzenie zasadność wyboru przez kandydata kierunku studiów, uwzględniającej zainteresowania artystyczne w tym w zakresie grafiki.

W przedmiotowej Uchwale brak jest regulacji określającej zasadę ustalania kolejności przyjętych i nieprzyjętych kandydatów. Brak też informacji, jak rozmowa kwalifikacyjna połączona z prezentacją/oceną prac plastycznych przedstawionych Komisji Rekrutacyjnej waży na miejscu kandydata na liście rekrutacyjnej; czy jest jakakolwiek punktacja poszczególnych składowych procesu rekrutacyjnego (świadectwa maturalnego, oceny przedstawionych prac, rozmowy kwalifikacyjnej,…)?
Zespół Oceniający PKA zauważył także, że na stronach internetowych Uczelni, dedykowanych procesowi rekrutacji brak jest informacji o wymogu rozmowy kwalifikacyjnej połączonej z prezentacją portfolio. Informacja ta jest umieszczona tylko na stronie prezentującej kierunek *Grafika*.
Wobec powyższych braków i nieścisłości w informacji dla kandydatów na studia Zespół Oceniający PKA uważa, że proces i zasady rekrutacji nie są w pełni przejrzyste, a informacja podawana kandydatom na studia jest nieprecyzyjna.

Według Zespołu Oceniającego PKA w wizytowanej Uczelni istnieje właściwy system potwierdzania posiadanych kwalifikacji i kompetencji wnioskodawców, obejmujący procedury związane z weryfikacją i potwierdzaniem efektów uczenia się zakładanych dla ocenianego kierunku studiów, a zdobytych poza szkolnictwem wyższym. Przyjęte procedury zakładają faktyczne sprawdzenie, na ile kandydat osiągnął efekty uczenia się odpowiadające efektom kształcenia sformowanym dla poszczególnych przedmiotów. Kwestie te regulują: Uchwała Senatu z dnia 24.03.2015 r. (wdrożona z dniem 1.10.2015 r.), Regulamin potwierdzenia efektów uczenia się w SAN w Łodzi oraz funkcjonująca w ramach WSZJK procedura P-19. Zgodnie z Regulaminem przyjętym w SAN, do potwierdzenia efektów uczenia się na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia uprawniona jest jednostka, która posiada, co najmniej pozytywną ocenę programową na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia lub w przypadku nieprzeprowadzenia na kierunku studiów oceny programowej, podstawowa jednostka organizacyjna uczelni posiadająca uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w zakresie obszaru kształcenia i dziedziny, do których przyporządkowany jest ten kierunek studiów. Zasady przenoszenia ocen z zajęć zaliczonych przez studenta SAN z siedzibą w Łodzi uzyskanych na innym kierunku studiów lub na innej Uczelni określa Uchwała Senatu nr 14 z dnia 4 października 2011r. W tych kwestiach pomocny jest, wprowadzony w Uczelni w 2005 roku System ECTS, który zapewnia porównywalność i przejrzystość programów studiów z programami realizowanymi w innych uczelniach zarówno w kraju, jak i za granicą. Przyjęta w Uczelni przedmiotowa procedura wygląda następująco: Student składa w dziekanacie podanie skierowane do Dziekana o przepisanie ocen z określonych przedmiotów, z których uzyskał zaliczenie. Do podania należy dołączyć kopię strony z indeksu potwierdzającą tożsamość studenta, oraz stron z wpisami zaliczeń. Ponadto informację o formie, wymiarze czasowym i zdobytych punktach ECTS. Przepisywanie ocen z przedmiotów o tożsamych lub zbliżonych i porównywalnych treściach i efektach kształcenia oraz liczbie realizowanych godzin zajęć wymaga zatwierdzenia przez Dziekana jednostki przyjmującej.
W przypadku przedmiotów o niezgodnych treściach i efektach kształcenia, niezgodności w zakresie wymiaru godzinowego oraz trybu zaliczania zajęć (egzamin lub zaliczenie) Dziekan może wystąpić z prośbą o zaopiniowane podania przez nauczyciela odpowiedzialnego za przedmiot. Student może ubiegać się o przepisanie oceny z przedmiotu już zaliczonego na innej

uczelni, innym wydziale, innym kierunku i stopniu studiów. Dziekan, podejmuje decyzję dotyczącą przepisania oceny oraz dokonuje wpisu do indeksu, karty egzaminacyjnej, oraz protokołu. W sytuacjach nieprzewidzianych w niniejszej procedurze decyzje ostateczną, co do trybu i rozstrzygnięcia w sprawie podejmuje Dziekan.

Proces dyplomowania na kierunku *Grafika* regulują przepisy Regulaminu Studiów Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi. Zgodnie z nimi, warunkiem uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia dla studiów na kierunku *Grafika* o profilu praktycznym jest złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem co najmniej dostatecznym. Natomiast warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest: uzyskanie zaliczeń i zdanie egzaminów ze wszystkich przedmiotów określonych w planie studiów i programie nauczania; zaliczenie praktyk; zdobycie odpowiedniej liczby punktów ECTS (180 pkt) wymaganej na studiach I stopnia; uzyskanie podpisów w karcie obiegowej studenta; otrzymanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej wystawionej przez promotora i recenzenta; spełnienie wymogów określonych w systemie antyplagiatowym; wywiązanie się ze zobowiązań wobec Uczelni udokumentowanych kartą obiegową. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana Wydziału. Na egzaminie dyplomowym student powinien wykazać wiedzę z danego kierunku oraz wiedzę związaną z problematyką artystycznej części pracy dyplomowej.
Na dyplomie ukończenia studiów wyższych wpisuje się ostateczny wynik studiów wyliczony według sumy następujących składników: 60% średniej arytmetycznej ocen z toku studiów, 10% oceny z pracy dyplomowej wystawionej przez promotora, 10 % oceny z pracy dyplomowej wystawionej przez recenzenta, 20 % oceny z egzaminu dyplomowego. Wynik wyrównuje się do pełnej oceny zgodnie z zasadą: do 3,25 – dostateczny, od 3,26 do 3,60 – dostateczny plus, od 3,61 do 4,10 – dobry, od 4,11 do 4,60 – dobry plus, od 4,61 do 5,00 – bardzo dobry. Warunkiem otrzymania na dyplomie oceny dobrej jest uzyskanie z toku studiów średniej ocen nie niższej niż 3,25.
W teczkach osobowych dyplomantów złożone są także takie dokumenty jak: pisemna ocena pracy dyplomowej promotora oraz ocena recenzenta. Oba dokumenty sporządzone są w oparciu o pytania zamieszczone w przykładowych formularzach przygotowanych przez uczelnię. Zespół oceniający zauważył, że niektóre opisowe oceny prac dyplomowych dokonane przez opiekuna czy recenzenta bardzo ogólnikowo odnoszą się do pomocniczych pytań postawionych w przygotowanych przez uczelnię formularzach. Zamieszczone wypowiedz nie podejmują analizy, polemiki czy krytyki porównawczej dotyczącej ocenianego dwu częściowego dyplomu. Brakuje w nich uzasadnienia czy argumentacji dla wystawionych ocen.

Ważnym elementem systemu kształcenia na kierunku *Grafika* są seminaria dyplomowe trwające dwa ostanie semestry studiów. To tu powstaje praca dyplomowa; zarówno jej część praktyczna, graficzno-projektowa, związana z wybraną przez studenta specjalnością, jak i część pisemna (teoretyczna). Studenci dokonują wyboru seminarium dyplomowego na 5 semestrze, a tym samym dokonują wyboru opiekuna, którym jest prowadzący seminarium pedagog.
Zespół Oceniający PKA ze zdziwieniem skonstatował: mimo, że seminarium dyplomowe prowadzi do powstania całej pracy dyplomowej w tym głównej jej części jaką jest praktyczne dzieło projektowe lub artystyczne, to w sylabusach tego przedmiotu nie ma przyporządkowanych żadnych efektów kształcenia ani żadnych treści kształcenia, które byłyby

związane z przygotowaniem części praktycznej, graficzno-projektowej, pracy dyplomowej. Wszystkie efekty kształcenia i treści kształcenia przypisane do seminarium dyplomowego odnoszą się do wiedzy i umiejętności potrzebnych do napisania pracy teoretycznej. Także metody weryfikacji efektów kształcenia oraz kryteria oceny odnoszą się tylko do pisania pracy teoretycznej. Brak przypisania do seminarium dyplomowego efektów kształcenia związanych z praktycznym wykonywaniem projektów graficznych czy multimedialnych (związanych z zakresem wybranych specjalności) oraz niewłaściwe kwalifikacje części opiekunów (szerzej o kwalifikacjach prowadzących seminaria dyplomowe jest w kryterium 4) i recenzentów prac dyplomowych ma wpływ na niską artystycznie jakość dyplomów, a także na oceny im przyznawane. Prace dyplomowe skoncentrowane są często na wykorzystaniu wiedzy informatycznej, technologii komputerowych, czyli umiejętności technicznych a nie na znalezieniu artystycznej formy, graficznego rozwiązania dla aplikacji. Pisemne oceny prac dyplomowych dokonane przez opiekuna oraz recenzenta bardzo ogólnikowo odnoszą się do pomocniczych pytań postawionych w przygotowanych przez uczelnię formularzach. Zamieszczone w nich wypowiedzi nie podejmują analizy, polemiki czy krytyki porównawczej dotyczącej ocenianego dwu częściowego dyplomu. Brakuje w nich uzasadnienia czy argumentacji dla wystawionych ocen, które niekiedy są zawyżone, mimo że rozwiązanie graficzne jest wtórne, lub słabe artystycznie, a zaniżone przy pracach artystycznie ciekawych.
W ocenie Zespołu oceniającego, przyjęte przez Uczelnię zasady regulujące proces dyplomowania są zgodne z obowiązującymi przepisami wynikającymi z Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i ze standardami przyjętymi w innych uczelniach prowadzących kształcenie na kierunku *Grafika,* jednak stosowana w Jednostce praktyka budzi pewne merytoryczne zastrzeżenia Zespołu Oceniającego PKA. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że w trakcie wizytacji Zespół Oceniający PKA nie był wstanie ocenić jakości dyplomów na kierunku *Grafika*, na studiach o profilu praktycznym, gdyż takie jeszcze nie powstały, ponieważ dopiero od dwóch i pół roku Jednostka prowadzi kształcenie na profilu praktycznym. Wcześniej prowadzone tu studia na kierunku *Grafika* miały profil ogólnoakademicki, a tym samym wszystkie prezentowane w trakcie wizytacji prace dyplomowe są zwieńczeniem studiów I stopnia o profilu ogólnoakademickim. Zastrzeżenia merytoryczne Zespołu Oceniającego PKA dotyczą tylko studiów niestacjonarnych, gdyż studia w formie stacjonarnej nie są aktualnie prowadzone.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na ocenianym kierunku studiów, Jednostka w większości spełnienia kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. 2016 poz. 1596). Program oraz plan studiów, a także formy i organizacja zajęć oraz czas trwania kształcenia i szacowany nakład pracy studentów, mierzony liczbą punktów ECTS umożliwia studentom osiągnięcie znacznej części zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia kierunku *Grafika*. Jednak nie wszystkie kierunkowe efekty kształcenia studenci mogą uzyskać w trakcie trwania studiów, gdyż zgodnie z programem studiów, wybierający specjalność „Grafika projektowa" nie uzyskają w trakcie studiów efektu K_U14, a wybierający specjalność „Multimedia" nie mogą uzyskać efektu K_W12 (szerzej o tym przy ocenie kryterium 1).

Zespół oceniający PKA zauważył złą sekwencyjność poszczególnych kursów, brak korelacji pomiędzy nimi, a w szczególności nieuwzględnianie w programach niektórych kursów, wiedzy i umiejętności wynikającej z następstwa przedmiotów. Skutkuje to słabymi pracami etapowymi z zakresu grafiki projektowej. Niska ocena poziomu nie dotyczy umiejętności warsztatowych (posługiwania się programami graficznymi), gdyż w procesie kształcenia studenci w końcu osiągają dobry poziom posługiwania się tymi narzędziami), ocena ta dotyczy przede wszystkim poziomu artystycznego wykonywanych projektów, ich zindywidualizowania, oryginalności. Zdaniem Zespołu oceniającego, zdobywana wiedza i umiejętności studentów wizytowanego kierunku *Grafika* jawią się na dobrym poziomie, gdy przyjmiemy perspektywę pojęcia grafiki w Informatyce; a na niskim poziomie z perspektywy jakości artystycznej i kreatywności, czyli z pozycji sztuki piękne i sztuki projektowe – dyscypliny, do której wizytowany kierunek został przypisany.

Zajęcia praktyczne są prowadzone w warunkach umożliwiających studentom nabycie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym. Metody sprawdzania oraz oceniania efektów kształcenia w zakresie zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym są adekwatne do założonych efektów kształcenia i zostały opisane w sylabusach poszczególnych przedmiotów. Stosowane metody umożliwiają także skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do umiejętności praktycznych.
Zarówno zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, jak też praktyki zawodowe realizowane są w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej i pozwalają na osiągnięcie założonych efektów kształcenia (dokładnej weryfikacji należy natomiast poddawać efekty uzyskiwane przez studentów w ramach praktyk realizowanych w jednostkach uczelnianych). Również dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja oraz liczebność grup umożliwiają studentom osiąganie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych.
Proces i zasady rekrutacji nie są przejrzyste, a informacja podawana kandydatom na studia jest niespójna z uchwałą regulującą zasady rekrutacji. Brak jest zasad ustalania kolejności na liście zakwalifikowanych na studia.
Słabą stroną systemu kształcenia jest umiejscowienie powstania całości pracy dyplomowej (zarówno części pisemnej, jak i projektowo-artystycznej) w ramach Seminarium dyplomowego. Bowiem niewielu jest pedagogów posiada kompetencje (dorobek) zarówno teoretyczno-humanistyczne, jak i praktyczne projektowe – artystyczno-graficzne. Mimo, że Seminarium dyplomowe prowadzi do powstania całej pracy dyplomowej w tym głównej jej części jaką jest praktyczne dzieło projektowe lub artystyczne, to w sylabusach tego przedmiotu nie ma przyporządkowanych żadnych efektów kształcenia ani żadnych treści kształcenia, które byłyby związane z przygotowaniem części praktycznej, graficzno-projektowej, pracy dyplomowej.

Dobre praktyki

Zalecenia

1. Należy przeanalizować i skorelować z programem poszczególnych bloków przedmiotów jak i z całością programu, wymagania wstępne stawiane na poszczególnych kursach, a wynikające z następstwa przedmiotów. Należy urealnić te wymagania.
2. Należy zmienić sekwencyjność niektórych kursów (szczególnie w obszarze projektowania graficznego) tak by przypisane efekty kształcenia kursów wcześniejszych stanowiły fundament pod efekty i treści kształcenia na kursach bardziej zawansowanych.
3. Należy ujednolicić informację o zasadach i procesie rekrutacji na studia, tak by nie było rozbieżności w informacji o wymaganiach względem kandydatów umieszczonej na stronie Uczelni, a zasadami przyjętymi w uchwale Senatu SAN, regulującej te kwestie.
4. W programach przedmiotów warsztatowych, należy uczyć narzędzi cyfrowych w ścisłym powiązaniu z projektowaniem graficznym w perspektywie jakości artystycznej prac etapowych i dyplomowych.
5. Skoro na Seminarium dyplomowym powstaje zarówno część pisemna pracy dyplomowej jak i część praktyczna (dzieło projektowo-artystyczne) to zajęciom tym powinny być przypisane także odpowiednie efekty i treści kształcenia związane z przygotowaniem części praktycznej, graficzno-projektowej, pracy dyplomowej.
6. Prace dyplomowe, które składają się z części projektowe i opisowej powinny być powstawać pod opieką osoby, lub zespołu osób, których kwalifikacje, praktyka zawodowa, dokonania twórcze są związane są ze specjalnością graficzno-projektową oraz opisową częścią teoretyczną odnoszącą się do powstałego dyplomu. O podobnych kwalifikacjach powinni być recenzenci prac dyplomowych.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1.Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia
3.2.Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Działania podejmowane w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania oraz okresowego przeglądu programu kształcenia zostały określone postanowieniami Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia (dalej: WSZJK), którego składowymi jest ogólnouczelniany WSZJK, wydziałowy WSZJK oraz zestaw formularzy proponowanych do wykorzystania w realizacji poszczególnych procedur systemu. W zakresie omawianego kryterium do najistotniejszych procedur należy P-02 (Tworzenie i doskonalenie programów kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych) oraz P-10 (Określenie efektów

kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia). Za ich wdrożenie na poziomie ocenianego kierunku studiów *Grafika* odpowiada Komisja Programowa. Przyjęte WSZJK działania podlegają modyfikacjom służącym doskonaleniu skuteczności ich wykorzystania w procesie zapewniania jakości kształcenia (ostatnie zmiany w zakresie procedur dotyczących oceny procesu kształcenia przez praktykodawców, a także opiekunów prac dyplomowych ocenianych przez studentów, zostały przyjęte uchwałą Senatu Uczelni z 15 września 2017 r.).

Do źródeł danych uwzględnianych w projektowaniu przez Komisję Programową programu kształcenia należą: misja i strategia rozwoju uczelni oraz wydziału, Polityka Jakości uczelni, wyniki badania rynku pracy i konsultacji z pracodawcami, a także sugestie studentów zgłaszane przez Samorząd Studencki. W procesie projektowania programu studiów pod uwagę bierze się również dorobek naukowy kadry dydaktycznej oraz potencjał jej rozwoju, infrastrukturę Wydziału, wzorce krajowe i międzynarodowe z innych uczelni prowadzących kierunek *Grafika,* a także rozpoznawane podczas prowadzonego badania rynku pracy zainteresowanie potencjalnych kandydatów. Zgodnie z regulującymi pracę systemu procedurami w projektowanie zmian programu kształcenia włączani są interesariusze wewnętrzni, w tym studenci, poprzez ich udział w spotkaniach Komisji Programowej, Rady Wydziału oraz Senatu Uczelni, a także zgłaszanie swoich propozycji w skierowanym do nich badaniu ankietowym. Zgodnie z pozyskanymi w trakcie wizytacji informacjami Kierownik Zakładu organizuje ponadto otwarte spotkania ze studentami służące bezpośredniej wymianie informacji celem bieżącego diagnozowania wskazywanych przez te grupę interesariuszy problemów (pracownicy DJK organizują również dyżury dla studentów, podczas których mogą zgłosić problemy negatywnie wpływające ich zdaniem na jakość procesu kształcenia). Samorząd Studencki, reprezentując głos studentów, opiniuje również programy i plany kształcenia. Nauczyciele akademiccy mogą na bieżąco zgłaszać do Dziekana Wydziału oraz Kierownika Zakładu Grafiki propozycje zmian służących doskonaleniu kształcenia na ocenianym kierunku. Ich udział w opracowaniu projektu modyfikacji programu studiów jest również zapewniony poprzez uczestnictwo w pracach gremiów odpowiedzialnych za jakość kształcenia oraz wprowadzanie zmian w programach kształcenia (Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Rada Programowa). W projektowaniu efektów kształcenia uwzględniane są ponadto wyniki konsultacji z pracodawcami zrzeszonymi w Radzie Biznesu SAN (spotkania organizowane są co najmniej dwa razy w roku), a także wnioski gromadzone podczas wymiany poglądów z opiekunami praktyk reprezentujących instytucje przyjmujące studentów na praktyki. Biuro Karier prowadzi dodatkowo własną analizę rynku pracy poprzez przegląd prezentowanych na portalach internetowych oraz w prasie ofert pracy. W tym zakresie Uczelnia współpracuje także z Instytutem Analiz Rynku Pracy.

Działania w zakresie monitorowania procesu kształcenia prowadzone są dzięki współpracy Działu Jakości Kształcenia z Komisją Programową oraz dziekanem Wydziału, a zakres wykorzystywanych w monitorowaniu programu kształcenia źródeł danych zapewnia udział w nim zarówno interesariuszy wewnętrznych (nauczyciele akademiccy, studenci) jak i zewnętrznych (pracodawcy, absolwenci kierunku). Procedury WSZJK zakładają bieżącą ocenę efektywności nabywania przez studentów wiedzy i umiejętności, dokonywaną na podstawie obserwacji pracy studenta w trakcie realizacji przedmiotu (przygotowywane szkice, projekty), przeglądu opracowywanych przez nauczycieli akademickich raportów weryfikacji

efektów kształcenia (WEK), wyników hospitacji zajęć, a także opinii pracodawców i absolwentów ocenianego kierunku. Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych pracy dyplomowej i egzaminowi dyplomowemu określają zasady dyplomowania. Corocznie kontroli poddawana jest również jakość prac dyplomowych. Ma ona charakter dwuetapowy realizowany poprzez zatwierdzenie przez Radę Wydziału tematów prac, a po zakończeniu obron, losowy wybór niektórych spośród nich i przekazanie (także zewnętrznym ekspertom) pozbawionej danych osobowych autora, opiekuna i recenzenta, pracy do oceny jej zawartości merytorycznej oraz dokumentacji przygotowanej w procesie jej weryfikacji (recenzje). Współpraca z opiekunem pracy podlega ocenie studenta po zakończeniu procesu dyplomowania. Struktura ocen z sesji egzaminacyjnej jest opracowywana a następnie analizowana w ramach przygotowywanych przez Dział Jakości Kształcenia raportów. Sformułowane w nim wnioski są również prezentowane na spotkaniach Komisji Programowej. W ramach monitorowania wyników sesji egzaminacyjnych identyfikowane są przedmioty, w których studenci uzyskują najniższe oceny (ostatnia analiza z semestru zimowego 2017/2018 wykazała, że należą do nich: Psychologia widzenia, Propedeutyka animacji, Wprowadzenie do multimediów III, Pracownia rysunku I, Pracownia malarstwa I), co pozwala na podejmowanie działań naprawczych prowadzących do zwiększenia wymiaru godzinowego zajęć lub wprowadzenia dodatkowych zajęć wspomagających nabywanie wiedzy z trudnego dla studentów materiału dydaktycznego. Pozyskiwanie danych w tym zakresie wspomagają wyniki prowadzonego wśród studentów badania ankietowego umożliwiającego gromadzenie opinii studentów odnoście do zajęć prowadzonych na kierunku i wywiązywania się z obowiązków dydaktycznych nauczycieli akademickich. Wyniki badania ankietowego są udostępniane dla studentów przez pracowników Działu Jakości Kształcenia, a także poprzez biuletyny publikowane na stronie internetowej DJK. W czasie wizytacji Zespół oceniający zapoznał się z przygotowanym przez DJK opracowaniem wyników ostatnich badań ankietowych, jednakże nie zostały one jeszcze przekazane do opublikowania na stronie internetowej.

Funkcjonujący na ocenianym kierunku studiów system zakłada okresowy (coroczny) przegląd programu kształcenia pod kątem jego zgodności z przepisami powszechnie obowiązującego prawa, a także w zakresie np. możliwości osiągnięcia efektów kształcenia, poprawności sekwencji realizacji przedmiotów, prawidłowości punktacji ECTS, doboru form prowadzenia zajęć oraz stosowanych metod dydaktycznych, a także wdrożenia zmian proponowanych przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Ze względu na wskazane w opisie kryterium 2 niniejszego raportu uwagi Zespołu oceniającego dotyczące nieprawidłowej sekwencyjności zajęć dydaktycznych, a także poziomu prowadzenia niektórych z nich zaleca się weryfikację skuteczności przyjętych narzędzi monitorowania procesu kształcenia.

Komisja Programowa, dokonując przeglądu i oceny programu studiów, uwzględnia rekomendacje z arkuszy WEK, opinie kadry dyskutowane na posiedzeniach Katedr, wyniki sesji egzaminacyjnych, wyniki procesu dyplomowania (w tym opinie i recenzje opiekunów i recenzentów prac dyplomowych), opinie studentów wyrażone między innymi w badaniach ankietowych, opinie pracodawców, oraz opinie absolwentów. Na podstawie wyników monitorowania oraz przeglądu programu kształcenia formułowane są wnioski w zakresie: zgodności realizowanych treści z przyjętą koncepcją kształcenia, innowacyjności oferty kształcenia oraz luk kompetencyjnych pomiędzy umiejętnościami studentów, a wymaganiami zgłaszanymi przez pracodawców. Coroczny przegląd obejmuje również weryfikację

poprawności opracowania sylabusów z uwzględnieniem oceny treści kształcenia każdego modułu (w tym ich aktualności i spójności z efektami kształcenia), zalecanej literatury, sposobów weryfikacji efektów przedmiotowych, oraz przewidywanej liczby godzin pracy własnej studenta. Formułowane przez Komisję Programową zalecenia dotyczące zmian w sylabusach są opracowywane w postaci raportu oraz przekazywane do realizacji Kierownikowi Zakładu i koordynatorom przedmiotów (do ostatnich z nich należy opracowanie a następnie wprowadzenie w sylabusach precyzyjnych kryteriów oceny dla każdego przedmiotowego efektu kształcenia, wzbogacenie oferty zajęć o większą liczbę przedmiotów w języku angielskim, aktualizacja niektórych sylabusów o najnowszą, praktyczną wiedzę o trendach stylistycznych we współczesnym projektowaniu graficznym, coroczna aktualizacja literatury o nowe pozycje bibliograficzne dostępne na rynku, stosowanie najnowszych rozwiązań technologicznych oraz wersji oprogramowania, stanowiącego podstawę kwalifikacji zawodowych współczesnego absolwenta grafiki).
Wyniki monitorowania, okresowego przeglądu programu kształcenia, oceny osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia, a także zewnętrznych ocen jakości kształcenia dokonywanych przez Polską Komisję Akredytacyjną są wykorzystywane jako podstawa doskonalenia programu kształcenia (modyfikacjom podlegał również sam system zarządzania jakością kształcenia, a jego najnowsza wersja, wzbogacona o narzędzie badania jakości pracy opiekunów prac dyplomowych, obowiązuje od początku bieżącego roku akademickiego). Każdorazowo, po wizytacji PKA, Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia przedstawia sprawozdanie oraz wnioski z przeprowadzonej oceny programowej. W doskonaleniu programu kształcenia uwzględnia się ocenę osiągania przez studentów efektów kształcenia, która jest wspomagana przez procedurę P-10 (Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia). Potwierdzeniem efektywności wykorzystania sugestii nauczycieli akademickich było wprowadzenie, a następnie aktualizacja uwzględniająca zastosowanie nowych technologii, treści realizowanych w ramach przedmiotów Propedeutyka animacji I/II, Wprowadzenie do multimediów III/IV oraz Montaż Audio Video (m.in. zakupiono najnowsze wersje oprogramowania: Adobe Premier Prp CC 2017, Adobe After Effects CC 2017, Adobe Bridge CC 2017, Autodessk 3d Max Design 2017). Modyfikacji uległ również sposób realizacji niektórych ćwiczeń z animacji i multimediów wykorzystujących program After Effects (znajomość programu poszerzona została o funkcję najnowocześniejszych pluginów, takich jak DUIK, pozwalających na riggowanie postaci 2D, zwiększając zakres możliwości użycia programu i realizację projektów z zakresu motion designu, postprodukcji czy animacji klasycznej). W ramach wypracowanych przez nauczycieli akademickich propozycji zmian zrezygnowano z przedmiotu związanego z grafiką wydawniczą: Pracownia ilustracji oraz ogólnoplastycznego: Intermedia na rzecz poszerzenia treści realizowanych w ramach przedmiotu Wprowadzenie do grafiki projektowej I/II/III/IV. Ponadto w ramach przedmiotów: Pracownia kompozycji I/II/III/IV, Pracownia rysunku I/II/III/IV wprowadzono ćwiczenia o charakterze narracyjnym (jako formy wprowadzenia do animacji i tworzenia wizualnych „opowieści”). W wyniku wspólnie wypracowanego przez studentów i nauczycieli akademickich stanowiska do programu studiów włączono zajęcia umożliwiające studentom poszerzenie podstaw teoretycznych z zakresu reklamy i multimediów (Teoria reklamy, Teoria multimediów). Wykorzystując sugestie studentów zadecydowano również o doposażeniu

pracowni „Studio fotograficzne” o Soft boxy, w celu ułatwienia nabywania umiejętności w czasie ćwiczeń praktycznych na zajęciach z Pracowni fotografii I/II/III/IV oraz Pracowni fotografii V/VI. Skuteczność działań doskonalących podejmowanych na podstawie opinii przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego potwierdza rozszerzenie, po konsultacjach z nauczycielami akademickimi, wymiaru zajęć związanych z technologiami cyfrowymi (nauka programów z pakietu Adobe, 3dsmax) w ramach przedmiotów: Warsztat 2D I/II/III/IV, Warsztat 3D I/II/III, Warsztat 2 D V/VI, Warsztat 3 D V/VI). Uwzględniając propozycje interesariuszy zewnętrznych przeniesiono zajęcia przedmiotu DTP Techniki druku z grupy przedmiotów kierunkowych do specjalności „Grafika projektowa”, a ponadto zwiększono liczbę godzin przewidzianych na realizację tego przedmiotu oraz dokonano korekty treści kształcenia wzmacniając nabywanie przez studentów umiejętności z zakresu przygotowania i reprodukcji grafiki projektowej techniką poligraficzną. Ponadto od roku akademickiego 2017/2018 Uczelnia rozszerzyła ofertę zajęć do wyboru w zakresie prowadzonych w języku obcym przedmiotów ogólnouczelnianych wprowadzając: Philosophy (Filozofia), Marketing and the advertisement (Basic of marketing and the advertising). Wyniki badań ankietowych absolwentów kierunku pozwoliły rekomendować zwiększenie w metodach kształcenia udziału pracy w grupie oraz wprowadzenie warsztatów poszerzających umiejętności „miękkie” studentów (rozszerzono ofertę zajęć prowadzonych w zespołach oraz wprowadzono zajęcia rozwijające kompetencje interpersonalne studentów).

Informacje dotyczące procesu kształcenia realizowanego na ocenianym kierunku studiów udostępniane są dla różnych grup interesariuszy na stronie internetowej Uczelni, Wydziału oraz na tablicach i w gablotach ulokowanych w ich siedzibie. Ponadto szczegółowe informacje dotyczące treści zajęć dydaktycznych udzielane są przez nauczycieli akademickich w ramach prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych. Dzięki programowi Wirtualny Dziekanat studenci mają dostęp do uzyskiwanych ocen oraz aktualizacji danych zamieszczanych w systemie przez pracowników Dziekanatu. Na stronie internetowej publikowane są także ogłoszenia dotyczące organizowanych przez Uczelnię wydarzeń, warsztatów czy szkoleń. Te informacje są także przesyłane na adres mailowy studenta lub na grupowy adres mailowy studentów. Władze Wydziału we współpracy z pracownikami administracyjnymi i technicznymi dokonują aktualizacji treści zamieszczanych na ogólnodostępnych platformach informacyjnych oraz portalach społecznościowych (strona www, Facebook, afisze). Pod uwagę brane są wówczas potrzeby odbiorców poszczególnych informacji, w tym kandydatów na studia, studentów, nauczycieli akademickich oraz partnerów współpracujących z Wydziałem przy organizacji przedsięwzięć kulturalnych i naukowych. Dokonana przez Zespół Oceniający PKA analiza aktualności, kompleksowości oraz zrozumiałości informacji o programie kształcenia i realizacji procesu kształcenia potwierdziła skuteczność działań podejmowanych w ramach WSZJK na rzecz publicznego dostępu do informacji. Poprawy w tym względzie wymaga jednak wspomniana już konieczność udostępniania dla studentów wyników realizowanych z ich udziałem badań ankietowych. Zespół Oceniający PKA zaleca ponadto rozważenie umieszczenia w jednym miejscu na stronie internetowej wszystkich informacji dotyczących rekrutacji studentów na kierunek *Grafika*, w sposób pozwalający na zapoznanie się kandydatów na studia z stawianymi przez Uczelnię wymogami, bez konieczności wyszukiwania ich na dalszych podstronach dotyczących danego kierunku studiów.

Studenci systematycznie (co 2 lata) dokonują oceny dostępności informacji na temat jakości kształcenia poprzez badanie ankietowe (Procedura P-07 - ocena dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb kształcenia, jakości obsługi administracyjnej i organizacji procesu kształcenia oraz systemu wsparcia dla studentów). Oceniają stopień zadowolenia z dostępności informacji związanych z tokiem studiów (plan zajęć, godzin konsultacji, terminy sesji, informacje o odwołanych zajęciach), a także użyteczność strony internetowej Uczelni. Działania systemu w tym zakresie potwierdziły przedstawione do wglądu Zespołu Oceniającego opracowania przygotowane przez Dział Jakości Kształcenia (w tym np. kompleksowo opracowane raporty ewaluacyjne oceny pracowników administracji i organizacji procesu kształcenia). Raporty z badań jakości są dostępne w Dziale Jakości Kształcenia oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej DJK (w całości lub w formie streszczeń, bądź podsumowań - z dostępem do nich po zalogowaniu). Na wniosek studentów na stronie internetowej DJK zamieszczone są także odpowiedzi na najczęściej zadawane przez nich pytania oraz biuletyny. Oceny publicznego dostępu do informacji dokonują także potencjalni kandydaci na studia, których opinie w tym względzie są gromadzone podczas spotkań uczniów szkół średnich z pracownikami Działu Promocji Uczelni (dostępność informacji dotyczących oferty kształcenia, zasad rekrutacji, systemu wsparcia studentów). Ponadto planowane jest badanie, w którym ocena dostępu do informacji o procesie kształcenia byłaby dokonywana przez pracodawców. Uczelnia zamierza poszerzyć zakres informacji adresowany do interesariuszy zewnętrznych poprzez prezentację uzyskiwanych przez studentów efektów kształcenia, osiągnięcia studentów, a także możliwe obszary współpracy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Studiów Międzynarodowych i Informatyki Społecznej Akademii Nauk w Łodzi prowadzący oceniany kierunek studiów *Grafika* określił, wdrożył i realizuje systemowe działania służące projektowaniu i zatwierdzaniu programów kształcenia. W ramach przyjętych procedur prowadzi systematyczne monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia z uwzględnieniem uwag zgłaszanych przez poszczególnych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych kierunku. Działania systemu posłużyły wdrożeniu wyżej wymienionych projakościowych zmian, których treści i sposób realizacji wyposażają studentów w niezbędne i atrakcyjne na rynku pracy umiejętności. Ponadto należy wskazać, iż o skuteczności podejmowanych działań w zakresie zapewniania jakości kształcenia świadczy realizowanie przez Uczelnię projektu NCBiR „Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju" , którego celem jest m.in. podniesienie kompetencji osób uczestniczących w edukacji na poziomie wyższym, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa, poprawa dostępności międzynarodowych programów kształcenia, a także wsparcie zmian organizacyjnych i podniesienie kompetencji kadr w systemie szkolnictwa wyższego. Warto również wskazać na sukcesy studentów osiągane w instytucjach zewnętrznych (np. wyróżnienie pracy studentki w konkursie Timecode Akcja Animacja, skierowanym dla twórców animacji i motion designerów, którzy chcą realizować projekty na potrzeby komunikacji marketingowej).

Do mocnych stron systemu zapewniania jakości kształcenia należy, co potwierdziły przeprowadzone w toku wizytacji spotkania, dbałość Władz Wydziału o budowanie więzi ze

studentami pozwalającej na zachowanie bieżącej wymiany informacji, kompleksowość procedur systemu oraz różnorodność i skuteczność stosowanych w ich realizacji badań, pozwalających na bieżące identyfikowanie pojawiających się problemów w organizacji procesu kształcenia, a także zastosowanie wielopłaszczyznowych, autorskich rozwiązań w zakresie wykorzystywanych narzędzi WSZJK (np. arkusze weryfikacji efektów kształcenia „WEK", badanie jakości pracy opiekunów prac dyplomowych, badanie wiedzy studentów na temat efektów kształcenia i ich realizacji dla kierunku *Grafika*). Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na kierunku Grafika wobec czego sformułowane przez Zespół Oceniający PKA uwagi dotyczące wymagań wstępnych i efektów kształcenia na poszczególnych kursach (w tym seminarium dyplomowym), sekwencyjności zajęć dydaktycznych, a także poziomu prowadzenia niektórych z nich (w tym przygotowania merytorycznego nauczycieli akademickich), winny być wykorzystane przy poprawie jakości kształcenia jako źródło informacji pozyskanych dzięki zewnętrznej ocenie jakości kształcenia. Doceniając prowadzone w ramach systemu badania pozwalające na bieżące monitorowanie procesu kształcenia oraz, co pokazały wyżej wymienione, liczne przykłady wprowadzonych modyfikacji, poprawę zdiagnozowanych przez nie nieprawidłowości Zespół Oceniający PKA zaleca weryfikację skuteczności przyjętych narzędzi monitorowania procesu kształcenia, których efekty działań będą możliwe do uzyskania (tak jak np. monitorowanie losów zawodowych absolwentów) dopiero po zgromadzeniu pełnych wyników badania.

Zalecenia

- weryfikacja skuteczności przyjętych narzędzi monitorowania procesu kształcenia (ze względu na uwagi Zespołu oceniającego dotyczące nieprawidłowej sekwencyjności zajęć dydaktycznych, a także poziomu prowadzenia niektórych z nich),

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry
4.2.Obsada zajęć dydaktycznych
4.3.Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kierunek *Grafika* został przypisany do obszaru sztuki, dziedziny sztuk plastycznych, dyscyplin: sztuki projektowe oraz sztuki piękne.
W roku akademickim 2017/2018 zajęcia na kierunku *Grafika* na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym prowadziło 17 osób, w tym: 5 samodzielnych nauczycieli akademickich, 6 doktorów, 6 magistrów. Struktura kwalifikacji kadry wskazuje na jej kompleksowość i różnorodność, gdyż zgodnie ze specyfiką profilu praktycznego, obejmuje zarówno dorobek artystyczny, naukowy jak i zawodowy. Wśród kadry są przedstawiciele takich dyscyplin naukowych oraz artystycznych jak: nauki o zarządzaniu, nauki teologiczne, psychologia, informatyka, sztuki piękne, sztuki projektowe oraz magistrzy z doświadczeniem zawodowym i dorobkiem artystycznym z zakresu: grafiki komputerowej i multimediów, malarstwa, projektowania graficznego, pedagogiki, lektorzy języków obcych. Znacząca część

kadry prowadzi własną działalność artystyczną, a jej dorobek obejmuje: projektowanie graficzne, animacje, grafikę projektową i reklamową, film, fotografię, rysunek oraz malarstwo. Kadra prezentuje swój dorobek na wystawach i konkursach artystycznych. Różnorodność i kompleksowość dorobku kadry jest wzbogacona doświadczeniem zawodowym zdobytym poza Uczelnią, bowiem wśród kadry prowadzącej zajęcia są czynni zawodowo twórcy, działający w swoich specjalnościach na rynku. Ich doświadczenie i kwalifikacje służą w szczególności zdobywaniu przez studentów umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym i kompetencji społecznych. Prowadzą oni działalność zawodową, jak i artystyczną w zakresie: grafiki warsztatowej, grafiki projektowej, projektowania form przemysłowych, fotografii, przestrzeni malarskiej, zajmują się tworzeniem animacji oraz animatików do badań focusowych, reklam i interaktywnych form reklamowych. Osoby te pełnią między innymi takie funkcje jak: dyrektor artystyczny agencji Aspen, scenograf, projektant grafiki wystawienniczej, krytyk sztuki współczesnej, specjalista ds. Marketingu i analityk rynku „Rossmann" SDP Sp. z o.o., projektant graficzny serii programów komputerowych Amabile do kształcenia słuchu w Wydawnictwie Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina. Ponadto wielu z nich prowadzi własne autorskie pracownie artystyczne. Kompleksowość kwalifikacji kadry dopełniają osoby posiadające doświadczenie zawodowe, jak i dorobek naukowy z zakresu zarządzania oraz prawa, co odpowiada potrzebom realizacji efektów w zakresie wiedzy i umiejętności dotyczących przedsiębiorczości.

Uczelnia zgłosiła w Raporcie Samooceny oraz przedstawiła podczas wizytacji do minimum kadrowego kierunku *Grafika*, realizowanym na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym 6 nauczycieli akademickich, w tym: 2 profesorów, 1 dr hab. oraz 3 doktorów, co było zgodne z Raportem oceny formalnej dokonanym przez MNiSW. Po sprawdzeniu informacji zawartych w systemie POLON (dostęp dnia 13maja 2018 roku) Zespół Oceniający PKA stwierdził, że dane zamieszczone w Polonie dotyczące roku akademickiego 2017/2018 zgodne są z tymi zawartymi przez Jednostkę w Raporcie Samooceny. Analiza obciążeń wskazała, iż samodzielni nauczyciele akademiccy prowadzą co najmniej 30 godzin, a doktorzy co najmniej 60 godzin zajęć.
Zespół Oceniający PKA biorąc pod uwagę: dorobek artystyczny i naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią, obciążenie dydaktyczne niezbędne do zaliczenia do minimum kadrowego kierunku *Grafika* na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym, zaliczył wszystkie proponowane przez Uczelnię osoby. Wszyscy nauczyciele akademiccy zaliczeni do minimum kadrowego mają kwalifikacje i dorobek artystyczny w obszarze sztuki, w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinach: sztuki projektowe oraz sztuki piękne lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla ocenianego kierunku.
Zespół Oceniający PKA uznał, że wszyscy nauczyciele akademiccy stanowiący minimum kadrowe spełniają warunek zawarty w § 10 oraz 11ust.1 p. 2) Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2016 r., Poz. 1596). Zatem warunek minimum kadrowego dla kierunku *Grafika* na poziomie studiów I stopnia jest spełniony.
Na wizytowanym kierunku na studiach I stopnia studiuje 65 studentów. Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego na kierunku *Grafika* do liczby

studentów studiów I stopnia wynosi 1:11. Dane te potwierdzają, że oceniany kierunek spełnia warunek związany z proporcją liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów określony w § 14 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 26.09.2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z 2016 r. poz. 1596).

Dorobek dydaktyczny kadry potwierdzają również stosowane, odpowiednie dla kierunku artystycznego, metody dydaktyczne jak np. korekta artystyczna, współpraca ze studentem poprzez relację mistrz-uczeń, plenery oraz wykorzystywanie technologii IT w procesie projektowania graficznego, co znalazło odzwierciedlenie na hospitowanych zajęciach oraz w przedstawionej dokumentacji.

W świetle przeprowadzonej analizy dorobku kadry prowadzącej zajęcia na kierunku *Grafika* można stwierdzić, że liczba, struktura kwalifikacji artystycznych, naukowych i zawodowych kadry oraz jej kompetencje dydaktyczne pozwalają na realizację efektów kształcenia założonych dla wizytowanego kierunku na poziomie studiów I stopnia w zakresie wiedzy, a w szczególności z uwagi na udział kadry z doświadczeniem zawodowym w zakresie umiejętności, związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz w zakresie kompetencji społecznych. Dorobek artystyczny, naukowy i zawodowy kadry jest kompleksowy, gdyż odpowiada potrzebom procesu dydaktycznego w tym zarówno potrzebom przedmiotów podstawowych jak i kierunkowych oraz prowadzonym dwóm specjalnościom kształcenia. Pozwala jednocześnie na realizację efektów związanych z nabywaniem warsztatowych umiejętności artystycznych w szczególności w zakresie grafiki projektowej.

Zespół Oceniający PKA analizował prawidłowość obsady zajęć dydaktycznych i uznał, że dorobek naukowy/artystyczny, jak i zawodowy oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich oraz innych osób, prowadzących zajęcia ze studentami w ramach poszczególnych modułów zajęć są w większości przypadków zgodne z efektami kształcenia oraz treściami tych modułów, a także dyscyplinami naukowymi/artystycznymi, z którymi są powiązane. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym prowadzone są przez osoby, które posiadają odpowiednie doświadczenie zawodowe (na ogół w agencjach reklamowych i wystawienniczych, samozatrudnieniu, galeriach sztuki, instytucjach kultury oraz wydawnictwach, biurach projektowych i innych podmiotach realizujących zlecenia na prace graficzne) związane z umiejętnościami opisanymi w kierunkowych i przedmiotowych efektach kształcenia. Zastrzeżenia budzi jednak przygotowanie i doświadczenie zawodowe osoby, która prowadzi przedmiot "Warsztat 2D" od I do VI semestru trzyletnich studiów licencjackich, w łącznym wymiarze 180 godzin. Z opisów w sylabusach wynika że przedmiot ten wykracza poza obszar tylko umiejętności technologicznych jakie posiąść powinien student po I roku studiów (Warsztat 2D I, Warsztat 2D II) i na II oraz III roku studiów (Warsztat 2D III, Warsztat 2D V, Warsztat 2D VI), wkracza w obszar projektowania graficznego wymagający od prowadzącego przygotowania plastycznego, dorobku artystycznego. Potwierdzają to treści wskazane w sylabusach: - Tworzenie elementów systemu identyfikacji wizualnej dla przedsiębiorstwa; projektowanie graficznego szablonu strony internetowej o rozbudowanej strukturze opartego na własnej wyobraźni, a zaliczenie tego przedmiotu odbywa

się na podstawie zrealizowanych projektów graficznych. Osoba prowadząca przedmiot "Warsztat 2D" ma przygotowanie zawodowe w dziedzinie nauk technicznych dyscyplinie informatyka i nie posiada dorobku artystycznego. Zespół Oceniający PKA uznał, że nauczyciel ten może prowadzić wymieniony powyżej przedmiot na poziomie technologicznym na pierwszych latach studiów, gdyż posiada dorobek w zakresie informatyki i jest dobrym fachowcem w zakresie nauczania obsługi programów komputerowych. Natomiast na starszych latach swoją informatyczną wiedzą mógłby wspierać projekty graficzne realizowane przez studentów pod merytoryczną opieką nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek artystyczny w zakresie grafiki projektowej.

Podobnie obsada zajęć: Teoria reklamy, Teoria multimediów, Historia sztuki, Historia grafiki i Seminaria dyplomowe budzi wątpliwości. Osoby prowadzące przedmioty "Teoria reklamy" i " "Teoria multimediów", nie posiadają dorobku naukowego odpowiadającego zakresowi prowadzonych zajęć. Efekty kształcenia wskazane w sylabusach a powiązane z przedmiotem "Teoria reklamy" dotyczą np. wiedzy związanej z psychofizjologią widzenia, łączącej elementy psychologii i optyki; rozumienia jej koincydencji z tworzeniem i odbieraniem komunikatów wizualnych; wiedzy z zakresu teorii reklamy, filozofii i estetyki. Podobnie przedmiot "Teoria multimediów" dla którego wskazano zakres wiedzy obejmujący: historię nowych mediów, wiedzę z zakresu różnych dziedzin i kierunków w multimediach (Performance, Historia teatru, Internet art., Sztuka generatywna, Social media itp.). Nauczyciele akademiccy prowadzący dwa powyższe przedmioty mają dorobek artystyczny i praktyczny w dyscyplinie sztuki piękne i/lub sztuki projektowe.
Także obsada modułów: Historia sztuki oraz Historia grafiki zaliczanych do grupy przedmiotów podstawowych nie jest właściwa, gdyż prowadzone są przez osobę nie posiadającą dorobku naukowego w dyscyplinie historia sztuki. Wskazane zajęcia związane z dyscypliną naukową historia sztuki są prowadzone przez nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek artystyczny w zakresie dyscypliny sztuki piękne i sztuki projektowe.
Rozpoczynając Seminarium dyplomowe student wybiera opiekuna pracy dyplomowej z pomiędzy trzech nauczycieli akademickich proponowanych przez jednostkę. Wśród nich tylko jeden nauczyciel akademicki ze stopniem doktora posiada dorobek artystyczny i praktyczny zgodny z dyscypliną do której odnoszą się zakładane efekty kształcenia. Pozostałe dwie osoby to: doktor z dorobkiem w dziedzinie nauk technicznych, dyscyplinie naukowej informatyka nie posiadający dorobku artystycznego i/lub dorobku praktycznego w dyscyplinie sztuki piękne i/lub sztuki projektowe, oraz magister z dorobkiem w dyscyplinie sztuki piękne. Żadna z tych osób nie spełnia także wymogów określonych w Regulaminie studiów, który ustala że student przygotowuje pracę dyplomową pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.
W ramach Seminarium dyplomowego powstaje dwuczęściowa praca dyplomowa; praktyczna (artystyczna lub projektowa) związana z wybraną przez studenta specjalnością, jak i praca pisemna (teoretyczna). Oznacza to, że odpowiedzialnymi za napisanie teoretycznej pracy pozostają osoby nie posiadające dorobku naukowego w dziedzinie nauk humanistycznych, niezbędnego do wsparcia dyplomanta w zakresie pisania teoretycznej pracy magisterskiej związanej z takimi efektami wskazanymi w sylabusie jak: wiedzą dotyczącą kierunków w sztuce nowoczesnej oraz kluczowych dzieł poszczególnych epok a także dotycząca odniesień

między sztuką czystą a sztuką użytkową oraz zasad formalnych i edytorskich pisania pracy licencjackiej; umiejętnościami posługiwania się podstawowymi pojęciami i kategoriami z zakresu estetyki i historii sztuki zarówno w pracach pisemnych, jak i wystąpieniach ustnych.
Wykształcenie oraz dorobek artystyczny pozostałej kadry jest zbieżny z charakterem prowadzonych zajęć na wizytowanym kierunku.

Zespół Oceniający PKA w trakcie hospitacji zapoznał się z poziomem i merytoryczną jakością zajęć prowadzonych na kierunku *Grafika* i uznał, że nauczyciele byli dobrze przygotowani do swoich zajęć. Wnikliwie omawiali przedstawione przez studentów prace projektowe. Kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia poświadcza dobry poziom prac studenckich, etapowych i dyplomowych.

Polityka kadrowa SAN na kierunku *Grafika* prowadzona jest zgodnie z przyjętymi przez Uczelnię zasadami ujętymi w Procedurze P-04 - *Rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego.* Wszyscy nauczyciele akademiccy podlegają okresowej ocenie pracy. Obejmuje ona 4 ostatnie lata i jako ocena okresowa jest dokonywana na podstawie następujących ocen cząstkowych: oceny dorobku artystycznego/naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowania w sprawy organizacyjne uczelni, oceny doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią, wyników hospitacji oraz wyników oceny dokonywanej przez studentów.
Ocena działalności artystycznej/naukowej uwzględnia: aktywny udział w wystawach indywidualnych i zbiorowych, konkursach artystycznych, projektach artystycznych, publikacje naukowe w czasopismach, w szczególności punktowanych na liście MNiSW, monografie, ubieganie się o granty wewnętrzne, zewnętrzne, w tym unijne i/lub uczestnictwo w ich realizacji.
Natomiast działalność dydaktyczna oceniana jest na podstawie hospitacji zajęć, analizy ocen studenckich, oceny przygotowywanych materiałów dydaktycznych, w tym podręczników, skryptów oraz zaangażowania w proces kształcenia, w tym w szczególności dyplomowania.

Hospitacją, która jest jednym z elementów oceny okresowej kadry, objęci są wszyscy nauczyciele akademiccy, nie rzadziej niż raz na dwa lata, co określa procedura P-08 *Prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych*. Hospitacja zajęć uwzględnia ocenę nauczyciela akademickiego w aspektach: punktualność rozpoczęcia i zakończenia zajęć, klarowność zasad zaliczania, poprawność merytoryczną, kompletność i zgodność przekazywanych treści z programem nauczania danego przedmiotu, zgodność osiągniętych celów dydaktycznych z założeniami, sposób i umiejętność organizacji procesu dydaktycznego, poprawność wykorzystania środków audiowizualnych i materiałów dydaktycznych jak również sposób prowadzenie zajęć, różnorodność stosowania metod nauczania, sposób motywowania studentów a także atmosfera panująca na zajęciach.
Oprócz hospitacji planowanych, mogą być realizowane hospitacje interwencyjne w przypadku, gdy nauczyciel otrzymał niską ocenę w „ankietyzacji" lub gdy studenci zgłaszali skargi. Uczelnia prowadzi hospitacje zgodnie z planem, a raport z dziewięciu przeprowadzonych hospitacji został przedstawiony podczas wizytacji.

Na wizytowanym kierunku prowadzona jest ocena kadry akademickiej przez studentów zgodnie z procedurą P-09 *Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów*. Studenci dokonują oceny nauczycieli akademickich poprzez ankietyzację przeprowadzaną w formie papierowej, a od bieżącego roku w formie elektronicznej. Podczas wizytacji Uczelnia przedstawiła raport z badań ankietowych dotyczących oceny kadry przez studentów. Kwestionariusz ankietowy składa się z 12 pytań zamkniętych oraz 1 pytania otwartego, w którym studenci mogą zamieścić swoje uwagi dotyczące pracy ocenianego nauczyciela lub prowadzonych przez niego zajęć. Studenci oceniają przygotowanie do zajęć i punktualność prowadzącego, sposób prowadzenia zajęć, podejście do studentów oraz inne aspekty jego pracy. Kwestionariusz ankiety umożliwia ocenę liczbową, a także opisową w zakresie poziomu merytorycznego zajęć, wsparcia udzielanego studentowi, a także zachęca do proponowania rozwiązań projakościowych przez studentów.

System finansowania badań naukowych i działalności artystycznej jest powiązany z uzyskanymi rezultatami i osiągnięciami dydaktycznymi. Uczelnia prowadzi politykę promowania pracowników o największych osiągnięciach artystycznych/naukowych i dydaktycznych w postaci nagród Rektora.
Obowiązujący w Uczelni system wspierający rozwój kadry akademickiej opiera się m.in. na:

- finansowaniu artystycznych wystaw indywidualnych, udziału w wystawach zbiorowych krajowych i międzynarodowych i konkursach artystycznych;
- finansowaniu publikacji w czasopismach lub monografiach wewnętrznych i zewnętrznych i udziału w konferencjach naukowych;
- finansowaniu postępowań o nadanie stopnia/tytułu naukowego;
- finansowaniu wyjazdów na rezydencje artystyczne i dydaktyczne;
- finansowaniu projektów i grantów wewnętrznych oraz wspieraniu, na etapie opracowania wniosku o granty zewnętrzne;
- udzielaniu stypendiów naukowych;
- finansowaniu szkoleń podwyższających kwalifikacje zawodowe;
- finansowaniu zagranicznych i krajowych staży zawodowych.

Dla młodej kadry, w ramach realizowanej w Uczelni polityki kadrowej, prowadzone są doskonalące kursy pedagogiczne oraz seminaria naukowe, których celem jest praca nad rozwojem dydaktycznym i naukowym pracownika oraz wymiana doświadczeń naukowo – badawczych a także dydaktycznych pomiędzy młodymi pracownikami nauki a doświadczoną kadrą naukowo – dydaktyczną.
Zatrudnienie nauczyciela akademickiego w SAN następuje w drodze otwartego konkursu, zgodnie z zapisami zawartymi w Statucie Uczelni oraz obowiązującą procedurą P-15 *Przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich*. Informacja o konkursie jest ogłaszana na stronie internetowej Uczelni oraz na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pozyskiwanie kadry z doświadczeniem zawodowym odbywa się w drodze długoletniej współpracy ze środowiskiem zawodowym związanym z kierunkiem *Grafika*.
Polityka kadrowa Uczelni umożliwia odpowiedni dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji artystycznych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych, a także sprzyja umiędzynarodowianiu kadry dydaktycznej. W

ciągu ostatnich 7 lat: 2 nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku *Grafika* uzyskało stopień doktora, 2 osoby uzyskała stopień doktora habilitowanego, a 1 osoba otrzymała tytuł naukowy profesora. Jeden nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku posiada otwarty przewód doktorki oraz jedna osoba jest w trakcie habilitacji.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Zespół Oceniający PKA stwierdził, że kierunek *Grafika* spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów dotyczące minimum kadrowego pod względem liczby przypisanych do minimum kadrowego nauczycieli akademickich, struktury ich kwalifikacji, dorobku zapewniającego realizację programu, reprezentowanego obszaru wiedzy, dziedziny i dyscypliny artystycznej, jak również proporcji osób zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów.
Nauczyciele akademiccy prowadzący zajęcia ze studentami na kierunku *Grafika*, posiadają odpowiednie kwalifikacje i dorobek artystyczny lub naukowy, a także doświadczenie zawodowe zgodne z efektami i treściami kształcenia określonymi dla tego kierunku. Jednak nie wszystkie zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku są obsadzone przez nauczycieli akademickich, których dorobek artystyczny/naukowy i/lub zawodowy jest zgodny z efektami kształcenia, treściami modułów oraz dyscyplinami artystycznymi/naukowymi, z którymi zajęcia te są powiązane.

O przyznaniu oceny zadowalającej przesądziły:

1. Nie właściwa obsada następujących przedmiotów: Teoria reklamy, Teoria multimediów, Warsztat 2D III, Warsztat 2D IV, Warsztat 2D V, Warsztat 2D VI, Historia sztuki, Historia grafiki.
2. Wskazana w sylabusach obsada Seminarium dyplomowego nie jest zgodna z Regulaminem studiów SAN w Łodzi (Uchwała Senatu nr 1 dnia 26 kwietnia 2016 r.), który ustala że student przygotowuje pracę dyplomową pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub po zasięgnięciu opinii rady wydziału pod opieką adiunkta lub starszego wykładowcy. Jeden ze wskazanych nauczycieli akademickich jest magistrem.
3. Nauczyciel akademicki prowadzący Seminarium dyplomowe nie posiada dorobku naukowego w dyscyplinie sztuki piękne lub sztuki projektowe, lub doświadczenia zawodowego zdobytego poza uczelnią do którego odnoszą się przyjęte dla przedmiotu efekty kształcenia. Nauczyciel ten posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią związane z umiejętnościami odnoszącymi się do zawodu informatyka.

Zespół Oceniający PKA uznał, że większość dydaktyków posiada aktualne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Doświadczenie to odpowiada zakresowi merytorycznemu i treściom prowadzonych zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym.
Dorobek artystyczny, naukowy i doświadczenie zawodowe kadry zapewniają realizację programu studiów na studiach I stopnia o profilu praktycznym w obszarze sztuki, dziedzinie

sztuk plastycznych, dyscyplinach sztuki piękne i sztuki projektowe, do których odnoszą się zakładane efekty kształcenia. Zespół Oceniający PKA potwierdził, że procedury oparte o system konkursowy i kryteria doboru nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne nie budzą zastrzeżeń, opinie studentów są uwzględniane w ocenie okresowej kadry kierunku *Grafika*, a studenci mają wiedzę o prowadzonej ankietyzacji.

Dobre praktyki

Zalecenia

1. Należy dokonać zmiany obsady przedmiotów: Teoria reklamy, Teoria multimediów, Warsztat 2D III, Warsztat 2D IV, Warsztat 2D V, Warsztat 2D VI, Historia sztuki, Historia grafiki;
2. Należy powierzyć prowadzenie Seminarium dyplomowego w zakresie realizacji części artystycznej pracy projektowej wyłącznie nauczycielom akademickim spełniającym wymogi Regulaminu studiów oraz posiadającym dorobek artystyczny i doświadczenie zawodowe w zakresie grafiki, odnoszące się do dyscypliny sztuki piękne i/lub sztuki projektowe.
3. Zaleca się powierzenie opieki nad pisaniem teoretycznych prac magisterskich nauczycielom akademickim mającym dorobek naukowy np. w dziedzinie historia sztuki, nauki o sztuce itp.

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Studiów Międzynarodowych i Informatyki współpracuje z kilkoma podmiotami reprezentującymi branżę graficzną i projektową – są to przede małe i średnie firmy funkcjonujące w najbliższym otoczeniu, ale cechujące się stabilną pozycją rynkową. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest różnorodna i kilkuaspektowa. Wśród głównych form tej współpracy należy wymienić realizację praktyk studenckich, angażowanie praktyków do prowadzenia zajęć dydaktycznych, konsultowanie koncepcji kształcenia, współorganizację warsztatów dla studentów, współpracę biznesową (zlecenia graficzne i projektowe). Wydział podejmuje także działania zmierzające do poszerzenia współpracy w zakresie działalności wystawienniczej i umożliwiania prezentacji prac artystycznych studentów z pracowni fotografii, malarstwa i grafiki oraz podejmuje inicjatywy wspierające studentów w zdobywaniu dodatkowych kwalifikacji (np. warsztaty z projektowania opakowań, projektowania gier komputerowych, projektowania informacji, fotografii reklamowej). Aktywność artystyczna i projektowa kadry dydaktycznej stwarza możliwości udziału studentów w różnych konkursach o profilu artystycznym, projektowym i reklamowym, w wykładach gościnnych, wizytach studyjnych czy wizytach studentów w galeriach sztuki i muzeach.

W marcu 2015 roku, w związku z podjęciem działań zmierzających do zmiany profilu kierunku na praktyczny odbyło się spotkanie pracowników Samodzielnego Zakładu Grafiki z pięcioma przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych związanych z branża graficzną. Celem spotkania było zaopiniowanie projektu programu studiów oraz efektów kształcenia na studiach I stopnia. Jak wynika z przedstawionej dokumentacji było to jedyne spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, jakie odbyło się w sprawie oferty programowej kierunku w ostatnich latach. Pozostałe spotkania odbywają się w nieregularnie (2-3 razy do roku) i nieformalnie, a kluczowe ustalenia z tych spotkań przekazywane są za pośrednictwem przedstawiciela pracodawców, który jest jednocześnie dydaktykiem na kierunku i członkiem Komisji Programowej. Konsultacje te nie mają zatem formalnego charakteru i nie są udokumentowane.

W składzie Komisji Programowej kierunku *Grafika* jest jeden przedstawiciel pracodawców, który jest jednocześnie dydaktykiem na kierunku i pełni nieformalną rolę koordynatora współpracy z interesariuszami. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że komisja spotyka się raz w roku, a przedmiotem jej prac były m.in. analiza programu studiów oraz propozycje zmian w programach kształcenia. Przedstawiciel pracodawców jest aktywnym członkiem komisji zgłaszając swoje uwagi i propozycje do zmian w programie studiów i siatce zajęć.

Uczelnia zadeklarowała, że część zmian w programie studiów oraz organizacji zajęć, jakie wystąpiły w ostatnich latach były rezultatem uwag zgłaszanych przez pracodawców. Jako przykłady można wymienić przedmioty *Wprowadzenie do grafiki projektowej, Warsztat 2D, Warsztat 3D (*zwiększenie ilości godzin w zakresie nabywania umiejętności posługiwania się oprogramowaniem graficznym), zwiększenie liczby godzin i zmiany w treściach przedmiotu *DTP Techniki druku* oraz przeniesienie go z grupy przedmiotów kierunkowych do specjalności „Grafika projektowa", wprowadzenie ćwiczeń semestralnych w ramach przedmiotu *Pracownia fotografii* i *Pracownia kompozycji*, modyfikację ćwiczeń w ramach przedmiotów *Propedeutyka animacji* i *Wprowadzenie do multimediów.*

W programie studiów przewidziane do wyboru są dwie specjalności, z których jedna (Multimedia) nie jest uruchamiana z uwagi na brak zainteresowania ze strony studentów. Wśród podmiotów, z którymi współpracuje Wydział brak również interesariuszy zewnętrznych, którzy reprezentują tę branżę, co również może być pośrednim powodem takiej sytuacji. Rekomenduje się w związku z tym nawiązanie współpracy z pracodawcami z tej branży, aby skonsultować z nimi koncepcję kształcenia i zaangażować w proces kształcenia praktycznego, a tym samym uatrakcyjnić ofertę specjalności dla studentów.

Znacząca część kadry prowadzącej zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym na ocenianym kierunku posiada bogate i aktualne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, poparte sukcesami zawodowymi. Ich doświadczenie i umiejętności są skutecznie wykorzystywane podczas zajęć ze studentami, co umożliwia nabywanie przez studentów kompetencji zawodowych zgodnych z potrzebami rynku pracy.

Lista miejsc, w których odbywają się praktyki obejmuje ok. 20 podmiotów, których profil pozwala na osiąganie efektów kształcenia przypisanych praktykom. Z poszczególnymi podmiotami spisane są ogólne porozumienia w przedmiocie prowadzenia praktyk, a każdorazowo podpisywane są umowy o realizację praktyki.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Uczelnia, jak też Wydział Studiów Międzynarodowych i Informatyki stwarzają interesariuszom zewnętrznym możliwości udziału w procesie określania i weryfikacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku. Praktycy są angażowani zarówno w proces dydaktyczny (zarówno w zakresie zajęć o charakterze praktycznym, które są na stałe wpisane do programu studiów oraz weryfikacji efektów kształcenia podczas praktyk studenckich), jak też opiniowanie oferty programowej kierunku. Opiniowanie koncepcji kształcenia, pozyskiwanie uwag do treści przedmiotowych oraz weryfikacja efektów kształcenia z udziałem pracodawców opiera się jednak zasadniczo na pośrednictwie jednego z dydaktyków, który jest jednocześnie członkiem Komisji Programowej. Należy zauważyć, że taki model współpracy może być, niemniej warto bardziej rozszerzyć i pogłębić współpracę z pracodawcami w tym zakresie.

Pozostałe formy współpracy (praktyki zawodowe, udział praktyków w procesie dydaktycznym, współorganizacja warsztatów, konkursów dla studentów etc.) pozwalają na osiąganie i skuteczną weryfikację efektów kształcenia przez studentów.

Dobre praktyki

Zalecenia

1. Zaleca się pozyskanie bardziej szczegółowych i bardziej pogłębionych opinii od pracodawców na temat poziomu osiąganych przez studentów efektów kształcenia oraz programu studiów.
2. Rekomenduje się także pozyskanie do współpracy interesariuszy zewnętrznych, którzy pomogą zaopiniować i zweryfikować koncepcję kształcenia na specjalności Multimedia i jednocześnie będą stanowić zaplecze do realizacji praktyk dla studentów.

Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Formą podnoszenia kwalifikacji językowych studentów kierunku *Grafika* są lektoraty z języka obcego w wymiarze 200 godzin (112 godzin kontaktowych na studiach niestacjonarnych) Nauka języka trwa 4 semestry i obejmuje w ostatnim semestrze język specjalistyczny. Studenci mają do wyboru cztery języki obce – język angielski, hiszpański, niemiecki i rosyjski. Wszystkie zajęcia językowe odbywają się w kontakcie z lektorem. Oferta kształcenia zawiera moduły prowadzone w języku angielskim. W roku akademickim 2017/2018 na wizytowanym kierunku oferta ta obejmuje: jeden przedmiot obligatoryjny – Filozofia/Philosophy, jeden moduł do wyboru w zakresie przedmiotów ogólnouczelnianych: Marketing i reklama – podstawy/Marketing and the advertisement.
Poziom umiędzynarodowienia procesu kształcenia wyznacza też udział studentów zagranicznych. Na 65 studentów kierunku trzech z nich to studenci zagraniczni, pochodzący z Ukrainy i Białorusi.

W wymianie międzynarodowej mogą uczestniczyć studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, którzy mają możliwość skorzystania z programu wymiany międzynarodowej LLP ERASMUS+. Rekrutacja w zakresie wymiany międzynarodowej jest ciągła, a niezbędne informacje i formularze są dostępne na stronie internetowej. Spotkania informacyjne odbywają się raz w roku (ostatnie w październiku 2017). Zainteresowani wyjazdem studenci mogą również korzystać z porad Wydziałowego Koordynatora ds. Programu Erasmus.
Aktywność studentów wyrażała się przede wszystkim w zainteresowaniu Programem Unii Europejskiej ERASMUS+, z którego w latach 2013/14 do 2017/18 skorzystało ośmiu studentów, którzy wyjechali do:
Belgrade Metropolitan University w Belgradzie, Business Academy South West w Esbjerg w Danii, Metropolitan University w Budapeszcie, Universite D'Artois we Francji, Varna Free University w Bułgarii oraz University of Ljubjiana w Słowenii.

Dodatkowo w ramach Programu ERASMUS+ Uczelnia podała że studentom oferuje możliwość kształcenia w następujących jednostkach uczelni partnerskich:

- International Class Graphic and Digital Media, Artesis Plantijn Hogeschool – Antwerpen;
- Faculty of Arts, University of Maribor;
- Technologies de l'information et de la communication, Universite Paris;
- Interior Design and Fashion Design, Euroacademy Estonia;
- Department of Civil and Industrial Engineering, University of Pisa;
- Industrial Design, Univeristat Politecnica De Catalunya;
- Architecture and Design, Universita Degli Sutdi Di Genova.

Jednak nie wszystkie wymienione powyżej Wydziały dają możliwość kształcenia studentów kierunku *Grafika*.
Studenci prowadzonych studiów niestacjonarnych nie są zainteresowani praktykami, w ramach Programu ERASMUS+, ponieważ podejmują pracę zawodową na pełnym etacie (ponad 75% studentów łączy pracę zarobkową ze studiami). Dodatkową barierą są koszty związane z wyjazdem oraz życie rodzinne.
Udział studentów w wystawach i innych wydarzeniach o charakterze międzynarodowym jest znikomy. W latach 2012 i 2013 pokazano prace na wystawie *Malarstwo, fotografia* w *BV Galerie* w Klagenfurt w Austrii, *IdeaArte Expo* w *Stazione Leopolda* w Pizie we Włoszech oraz *Art en Capital* w *Grand Palais* w Paryżu.

Z raportu samooceny oraz informacji uzyskanych w czasie wizytacji kierunku przez Zespół Oceniający PKA wynika, że w ramach Programu ERASMUS+ nie zanotowano mobilności kadry naukowej – tak wyjeżdżających jak i przyjeżdżających.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni wizytowanego kierunku utrzymują kontakty z instytucjami artystycznymi, placówkami naukowymi i kulturalnymi w Europie. Do międzynarodowych projektów pracowników naukowych Jednostki należy zaliczyć prowadzenie warsztatów oraz udział w wystawach.

W latach 2014 do 2017 jeden z wykładowców Jednostki zorganizował w ramach Programu ERASMUS+, warsztaty międzynarodowe w:

- Salford University w Manchester w Wielkiej Brytanii;
- Glyndwr University w Wrexham w Walii w Wielkiej Brytanii;
- prowadzenie warsztatów w ramach konferencji *Creativa*: *Panorama del Disseny* w Escola d"art i Superior de Disseny de Castello w Hiszpanii;
- prowadzenie warsztatów w ramach ESAD Week - Escola Superior de Artes e Design w Porto w Portugalii;
- 2017 r. prowadzenie warsztatów projektowych w Escola d'Art i Superior de Disseny de València w Walencji w Hiszpanii;

Kilku pracowników naukowych kierunku brało udział w wystawach międzynarodowych m.in.:

- *Salon Wiosenny* we Lwowie;
- Galeria w Château Gaillard Bar-sur-Aube we Francji;
- wystawa indywidualna pt. *Evocation* w Galerie Maison du XVI e w Bar sur Seine we Francji; – wystawa indywidualna *Emergencja* w Muzeum Polonii Węgierskiej w Budapeszcie;
- obraz *Bonno 42* prezentowany w 2013 r. w Paryżu na wystawie pod hasłem *TOILE D'OR* otrzymał nagrodę od Narodowej Federacji Kultury Francuskiej;
- *Sztuka polska* w Stuttgarcie w Niemczech;
- *Drawing Connections* w Siena Art Institute we Włoszech;
- *Polskie Malarstwo Współczesne* w Muzeum Kultury Majów w Chetumal w Meksyku;
- *NanoArt - nauka i sztuka* w Galerii Roi Dore w Paryżu we Francji;
- *Integracja – Interpretacja* w Galerii N Uniwersytetu w Libercu w Czechach.

Pracownicy naukowi kierunku zorganizowali we wrześniu 2012 w Społecznej Akademii Nauk w Łodzi i w Warszawie festiwal *ArtImplan*t. Uczestnikami festiwalu byli m.in. artyści z Japonii: Tamura Yoshiyasa, Yasuyuki Saegusa, Nobuki Yamamoto. Goście z Japonii prowadzili wykłady, prezentowali swoje prace na wystawie, a także zaprezentowali performance.

Z Raportu Samooceny wynika, że kadra akademicka wizytowanego kierunku w ramach własnej działalności i wymiany artystycznej współpracuje z uczelniami w Wilnie na Litwie, w Petersburgu w Rosji, w Wielkim Tyrnowie w Bułgarii, w Sednivicach - House of Artists oraz z Lwowską Narodową Akademią Sztuki na Ukrainie.

Słabe strony:

- brak aktywności pracowników naukowych jeżeli chodzi o wyjazdy i przyjazdy w ramach Programu ERASMUS+ i brak uczestnictwa w innych programach wymiany międzynarodowej;
- mały udział studentów w wydarzeniach artystycznych i naukowych za granicą;

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na wizytowanym kierunku, w opinii Zespołu Oceniającego PKA i studentów, jednostka zapewnia możliwość nauki języka angielskiego lub niemieckiego. Stosunkowo niewiele zajęć dla kierunku *Grafika* odbywa się na uczelni w języku angielskim. Tym samym oferta zajęć dla studentów zagranicznych jest ograniczona co nie zachęca ich do przyjazdu.

Nie jest zauważalny udziału pracowników naukowych zagranicznych uczelni w procesie dydaktycznym wizytowanej jednostki np. w formie wykładów lub warsztatów prowadzonych w językach obcych.

Studenci kierunku *Grafika* posiadają na temat programu Erasmus+ wiedzę oraz wszelkie niezbędne informacje, lecz w ograniczonym stopniu, korzystają z programu wymiany studentów także z propozycji odbywania praktyk zagranicznych. Główną barierą są koszty związane z wyjazdem, życie rodzinne oraz konieczność brania urlopu w miejscu aktualnego zatrudnienia.

Jednostka stwarza warunki do udziału w wymianach międzynarodowych lecz nie wykazała mobilności kadry w ramach programu Erasmus+. Zespół Oceniający PKA zauważył jednak udział nauczycieli akademickich w projektach międzynarodowych, zbiorowych i indywidualnych wystawach międzynarodowych oraz organizację warsztatów w ramach własnej mobilności artystycznej.
Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA studenci wyrazili pozytywne opinie odnoszące się do aktywności Jednostki w zakresie dążenia do umiędzynarodowienia procesu kształcenia na wizytowanym kierunku.

Dobre praktyki

Zalecenia

1. W celu umiędzynarodowienia kierunku i poprawienia jakości kształcenia zaleca się wzmożenie wysiłków związanych ze zwiększeniem udziału pracowników naukowych z kierunku i z zagranicy w procesach dydaktycznych i naukowych.
2. Zaleca się wzmożenie aktywności studentów w wydarzeniach artystycznych i naukowych za granicą.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1.Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym
7.2.Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
7.3.Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Obiekty, w których prowadzone jest kształcenie na kierunku *Grafika* na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Informatyki Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi, zlokalizowane są w centrum miasta, przy ul. Kilińskiego 98 oraz przy ul. Tokarzewskiego 2 i zajmują powierzchnię ok 8.400 $m^{2.}$. W budynkach tych znajduje się m.in.: 6 nowoczesnych auli – każda na ponad 200 osób; 6 sal wykładowych – każda na 100 do 120 studentów; 9 laboratoriów komputerowych – każde po 20 stanowisk; 32 sal dydaktycznych (każda od 20 do 40 osób); 4 sale seminaryjne – każda dla 20 studentów; 2 multimedialne pracownie językowe, 27 specjalistycznych sal dydaktycznych, w tym wyspecjalizowane pracownie dedykowane wyłącznie dla studentów kierunku *Grafika*.

Sale dydaktyczne w zależności od przeznaczenia wyposażone są w wideoprojektory, odtwarzacze DVD, odbiorniki telewizji satelitarnej, multimedialne komputery, tablice elektroniczne z interfejsem do komputera, tablice magnetyczne dwustronne, elektrycznie rozwijane ekrany, rozwijane rolety do zaciemnienia. W każdym pomieszczeniu dydaktycznym istnieje możliwość użycia urządzeń do prezentacji różnorodnych materiałów dydaktycznych - na wyposażeniu Wydziału jest ogólnie dostępny nowoczesny sprzęt audiowizualny (m.in. laptopy, projektory multimedialne).

Zajęcia praktyczne na kierunku *Grafika* są prowadzone w specjalistycznych pracowniach:

- grafiki warsztatowej - wyposażonej w stoły robocze, prasę graficzną, szerokie stoły do przygotowywania matryc graficznych, oprawy odbitek itp., regały do przechowywania odbitek graficznych, farby drukarskiej, wałki itp. Pracownia została wyposażona w sprzęt umożliwiający wykonywanie prac graficznych w technikach wklęsłodrukowych oraz niektórych technikach druku wypukłego, co umożliwia osiąganie przedmiotowych efektów kształcenia zakładanych w przedmiotach realizowanych w pracowni;
- fotograficznej – wyposażonej w aparat fotograficzny marki Sony a58 z obiektywami 18-55 i 55-200, lampy błyskowe 400ws SPARK, wyzwalacz do lamp, czasze *Beaty Dish*, softbox, strumiennicę, Manfrotto 143N Magic Arm, statywy, zestaw do zawieszania tła, tło papierowe białe;
- projektowania graficznego - w skład pracowni wchodzą podstawowe elementy grafiki edytorskiej, takie jak afisz, plakat, folder, książka, ilustracja oraz prezentacje i projekty użytkowe. Studenci zapoznają się też z zagadnieniami projektowania systemów informacji i identyfikacji wizualnej od znaku firmowego, poprzez oznaczenia, druki reklamowe i identyfikacyjne, do przestrzennych rozwiązań reklamowych i wystawienniczych.
- kompozycji - wyposażenie jej stanowi: rzutnik multimedialny; 2 szt. Laptopów; 2 szt. tabletów; materiały stanowiące przedmiot kompozycji takie jak: plastik, tektura, druty. W pracowni tej studenci korzystają z szerokiej gamy środków wyrazu artystycznego od rysunku, malarstwa, komponowania przestrzeni i utworów czasoprzestrzennych; do wypowiedzi artystycznej o charakterze multimedialnym, opartej przede wszystkim na specyficznych cechach obrazu cyfrowego.
- grafiki cyfrowej - wyposażona w 20 komputerów z licencjonowanym oprogramowaniem graficznym dla kierunku: grafiki rastrowej (Adobe Photoshop CS6, Painter), grafiki wektorowej (CorelDRAW, Adobe Illustrator CS6), grafiki przestrzennej i animacji 3D (Autodesk 3DSMax).

- trzy pracownie komputerowe z 20 komputerami klasy IBM każda. Wszystkie komputery mają zainstalowane oprogramowanie graficzne: Adobe Ilustrator CC 2017 (program do tworzenia ilustracji, m.in. książek, opakowań produktów, billboardów reklamowych), Adobe Photoshop CC 2017 (stanowi narzędzie do cyfrowej kreacji form wizualnych w postaci m.in. plakatów, banerów, logo, stron www), Adobe Premier Prp CC 2017 (aplikacja do pracy nad materiałami wideo, umożliwia montaż i obróbkę materiału audio-wideo w wysokiej i niskiej rozdzielczości), Adobe AfterEffects CC 2017 (program umożliwia tworzenie niezwykłych animacji i efektów wizualnych), Adobe Bridge CC 2017 (oprogramowanie służące do zarządzania plikami multimedialnymi), Adobe Charakter Animator CC 2017 (narzędzie do rejestracji ruchu i animowania postaci), Adobe Experience Design CC 2017 (eksperymentalny program przeznaczony do projektowania i prototypowania stron, aplikacji mobilnych), Adobe Fireworks CC 2017 (program służący do edycji grafiki wektorowej i rastrowej), Adobe Flash Bulder 4.7 (wtyczka multimedialna do przeglądarek internetowych i odtwarzaczy animacji multimedialnych), Adobe InDesign CC 2017 (program komputerowy służący do projektowania, łamania, składania i przygotowywania do druku materiałów poligraficznych – szczególnie wydawnictw wielostronicowych i o skomplikowanej strukturze), Adobe InCopy CC 2017 (edytor tekstu stworzony przez AdobeSystems silnie zintegrowany z Adobe InDesign), Adobe Prelude CC 2017 (program pozwala na wstępne rejestrowanie, montaż i gromadzenie materiałów wideo), Adobe Scout CC 2017 (wtyczka multimedialna flash nowej generacji), Adobe Photoshop Lightroom CC 2017 (program firmy Adobe służący do przetwarzania obrazów uzyskiwanych za pomocą cyfrowych aparatów fotograficznych), Autodesk 3d Max Design 2017 (program do tworzenia animacji i modelowania 3D), AutoCAD 2017 (program wykorzystywany do projektowania dwuwymiarowego i trójwymiarowego).

Zespół Oceniający PKA stwierdził, iż wyposażenie pracowni artystycznych, w tym pracowni grafiki warsztatowej, kompozycji, projektowania graficznego, fotografii, laboratoriów komputerowych, w tym pracownia grafiki cyfrowej, komputery oraz specjalistyczne oprogramowanie w pełni pozwalają na realizację zakładanych efektów kształcenia, w szczególności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym odpowiadającym współczesnym wymaganiom środowiska zawodowego grafika.
Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, że dodatkowo do ich dyspozycji w tygodniu są pracownie w ramach tzw. ogólnodostępnego czasu poza zajęciami.
Oprócz ww. pracowni ww. budynkach znajdują się wyspecjalizowane pracownie dedykowane dla innych kierunków studiów, biblioteka wraz ze skomputeryzowaną czytelnią, magazyn biblioteki i podręczne archiwum, pokoje instytutów i katedr, dziekanaty, pomieszczenia administracyjne, pomieszczenie samorządu studenckiego, bufet.
Studenci i pracownicy naukowo-dydaktyczni mają pełny dostęp do bezprzewodowej sieci Wi-Fi. Do ekspozycji prac studentów przystosowane są przestrzenie korytarzowe oraz ściany w pracowniach. Studenci mogą przechowywać swoje prace projektowe w odpowiednio przystosowanych magazynkach.
Oba obiekty dydaktyczne są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Są wyposażone w podjazdy, windy wewnętrzne i toalety o gabarytach przystosowanych dla wózków inwalidzkich.

Na Uczelni funkcjonuje biuro Pełnomocnika Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest zapewnienie równego dostępu do edukacji oferowanej przez Uczelnię oraz form wsparcia studentom z niepełnosprawnością. Biuro jest odpowiedzialne za dostosowanie infrastruktury dydaktycznej służącej realizacji procesu kształcenia do potrzeb osób niepełnosprawnych, w sposób zapewniający im pełne uczestnictwo w procesie kształcenia, a także za likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych i zaplecza sanitarnego.
Uczelnia utworzyła także samodzielne stanowisko ds. BHP i zatrudnia specjalistę, który odpowiada za bezpieczeństwo bazy dydaktycznej i naukowej pod względem obowiązujących przepisów BHP. Baza dydaktyczna odpowiada przepisom BHP.
Zespół Oceniający PKA na podstawie przedstawionego opisu bazy instytucji/organizacji, w których odbywają się praktyki zawodowe oraz rozmów z władzami Wydziału i Biura Karier Studenckich oraz spotkania z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, w tym praktykodawców stwierdza, iż wyposażenie tych instytucji/organizacji odpowiada współczesnym wymaganiom warsztatu artystycznego grafika projektowego i umożliwia studentom wykonywanie zadań praktycznych zgodnych z zakładanymi efektami kształcenia. Jako przykładowe instytucje/organizacje można wymienić: Quanmedia Sp. z o.o. w Łodzi – agencja interaktywna z Łodzi specjalizująca się w tworzeniu stron WWW, sklepów internetowych, logotypów, identyfikacji wizualnej i skutecznym pozycjonowaniu; Toruńskie Zakłady Graficzne Zapolex Sp. z o. o. w Toruniu – zakład specjalizujący się w usługach poligraficznych i drukarskich; AKTON Bogdański Warchulski S. J. w Łodzi – agencja działająca na rynku produktów reklamowych; Zakład Fotograficzny „FOTOGRAFIKA" w Wiśniowej Górze, pracownia projektowania graficznego „Studio G", Akademicki Ośrodek Inicjatyw Artystycznych w Łodzi, drukarnia WIST, TABS Polska.
Zespół Oceniający PKA uznał, że Jednostka odpowiedzialna za akredytowany kierunek dysponuje infrastrukturą i wyposażeniem, które umożliwia prowadzenie zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym na poziomie odpowiednim do specyfiki kierunku oraz pozwala na uzyskanie umiejętności zgodnych z założonymi efektami kształcenia. Wszystkie zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym są przeprowadzane w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie określonych czynności praktycznych przez studentów w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej.
Studenci kierunku *Grafika* mają zapewniony dostępność i możliwość korzystania ze zbiorów Biblioteki Głównej (BG) SAN w Łodzi. Zasoby biblioteczne dla kierunku *Grafika* zawierają m.in. następujące działy: grafika, historia - w tym historia sztuki, estetyka, filozofia, informatyka, marketing, psychologia, psychologia i komunikacja społeczna, socjologia.
Konsekwentnie od momentu powstania Biblioteki, zbiory biblioteczne są aktualizowane o pozycje niezbędne do realizacji procesu kształcenia oraz badań rozwojowych prowadzonych przez kadrę i studentów oraz zapewniają dostęp do zalecanej w sylabusach literatury. Są to najnowsze wydawnictwa, materiały źródłowe, kompendia z różnych dziedzin naukowych, z czego część jest zgłoszona przez nauczycieli i studentów, co wynika z potrzeb kształcenia na profilu praktycznym i/lub prowadzonych prac badawczych.
Wykładowcy są zobowiązani do końca czerwca każdego roku akademickiego złożyć swoje propozycje zamówień bibliotecznych do kierowników Katedr, którzy zgłaszają zapotrzebowanie na pozycje książkowe do Kierownika biblioteki. Podczas wizyty Zespołu Oceniającego PKA w Bibliotece, pracownicy poinformowali, iż nie ma żadnych ograniczeń ze

strony Władz Uczelni w kupowaniu książek, w tym również w systemie bieżącym, w celu zakupu pojawiających się na rynku wydawniczym pozycji literatury.
Biblioteka zgromadziła także płyty CD i DVD oraz filmy związane z kierunkami, na których prowadzone jest kształcenie w Społecznej Akademii Nauk.
Ponadto, Biblioteka prenumeruje szereg wydawnictw ciągłych oraz dzienników w tym czasopisma specjalistyczne w tym zawodowe profilowo związane z szeroko rozumianymi potrzebami kierunku jak: „Computerworld Polsa", „Komputer Świat", „Journal of Applied Computer Science Methods", „Journal of ArtificialIntelligence and Soft Computing Research JAISCR", „PC Format", w tym dwa bezpośrednio związane z kierunkiem: „Detail", „2+3D Grafika plus produkt". Od 2015 roku studenci kierunku *Grafika* mają możliwość korzystania z czasopisma „ComputerArts" w formie bezpłatnej aplikacji cyfrowej dostępnej na komputerach na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Informatyki (aplikacja ta jest także dostępna na tablety iPad i urządzenia z systemem Android).
Użytkownicy biblioteki mają dostęp do informacji naukowo-technicznej i całej wiedzy zgromadzonej w sieci Internet i uczelnianej sieci komputerowej. W celu zapewnienia studentom i pracownikom dostępu do różnorodnych zbiorów on-line, Uczelnia przystąpiła do projektu eIFL Direct, IBUK, WBN.
Dostęp do bogatej oferty WBN umożliwia studentom korzystanie z polskich i zagranicznych baz bibliograficznych, abstraktowych i pełnotekstowych (Elsevier, Nature and Science, Scopus, Springer, Web of Science, Wiley, Ebsco,w tym m.in.:Art Source, eBookAcademic Collection, Applied Science & Technology Source™Ultimate,Science Direct.
Do obsługi procesów bibliotecznych, katalogów, kartotek oraz wypożyczania książek wdrożono w pełni zinformatyzowany program Libra 2000, który jest pomocny również do zapoznawania się z katalogiem przez Internet. Książki dostępne w innych bibliotekach Wydziałowych Uczelni, jeśli nie są dostępne w Bibliotece Głównej, są zamawiane i sprowadzane na potrzeby studentów w drodze indywidualnych zamówień. Czas realizacji zamówienia wg informacji podanych podczas wizytacji wynosi maksymalnie 3 dni. Studenci podczas wizytacji biblioteki potwierdzili czas realizacji zamówienia, a także fakt, że otrzymują zawiadomienie o nadejściu zamówienia drogą SMS.
Biblioteka Główna zapewnia dostęp do literatury wskazanej w sylabusach modułów zajęć realizowanych na kierunku *Grafika* w liczbie egzemplarzy odpowiadającej potrzebom kształcenia. Zespół Oceniający PKA zweryfikował dostępność literatury poprzez losowo wybrane moduły. Stwierdzono dostępność wszystkich pozycji wskazanych w sylabusach tych modułów co pozwala stwierdzić, że w oparciu o dostępne zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, możliwe jest osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, w tym w szczególności efektów w zakresie umiejętności związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.
Dostępność zbiorów bibliotecznych potwierdzili również studenci. Literatura obcojęzyczna wskazana w modułach jest w niektórych przypadkach sprowadzana z bibliotek współpracujących z Uczelnią.
Na zaplecze lokalowo-sprzętowe Biblioteki składają się: wypożyczalnia, w której przechowywane są zbiory biblioteczne oraz część czytelniana. W czytelni znajdują się stanowiska do pracy wyposażone w komputery/laptopy, w tym dwa stanowiska komputerowe

są zaopatrzone w programy dostosowane do korzystania także przez osoby niepełnosprawne (program ZoomTextMagReader - jest to program powiększająco mówiący oraz klawiaturę Zoomtext - z dużymi kontrastowymi klawiszami), dostęp do Internetu, zasoby elektroniczne, bazę LEX.
Biblioteka jest czynna we wszystkie dni tygodnia, co zapewnia dostęp do zbiorów wszystkim studentom, także studiów niestacjonarnych oraz sprzyja warunkom do nauki. Godziny pracy w okresach sesji oraz egzaminów dyplomowych są dodatkowo dostosowywane do potrzeb studentów oraz nauczycieli akademickich.
Zespół Oceniający PKA stwierdza, że uczelnia zapewnia dostęp studentom do literatury wskazanej w sylabusach a studenci potwierdzili, że mają możliwość korzystania z Biblioteki Głównej SAN, która posiada zbiór książek i czasopism z tematyki grafiki, aktualizowanych na podstawie składanych zamówień przez prowadzących poszczególne zajęcia. Z punktu widzenia studentów, zgromadzone pozycje odpowiadają literaturze przedstawionej w sylabusach. Studenci uczestniczący w spotkaniu z Zespół Oceniający PKA wyrazili pozytywną opinię dotyczącą ilości egzemplarzy literatury w bibliotece zalecanej w sylabusach.

Baza dydaktyczna Uczelni oraz wykorzystywana na kierunku *Grafika* jest monitorowana przez odpowiednie służby techniczne i administracyjne. Uczelnia inwestuje w zakupy sprzętu i specjalistycznego oprogramowania umożliwiającego realizację zadań dydaktycznych na kierunku *Grafika*. Podczas wizytacji Zespół Oceniający PKA otrzymał informacje, iż nauczyciele akademiccy zgłaszają swoje potrzeby dotyczące zakupu literatury, sprzętu, oprogramowania niezbędnego do realizacji procesu kształcenia. Baza dydaktyczna jest też oceniana przez osoby hospitujące zajęcia podczas hospitacji zajęć. Zgromadzone uwagi są kierowane do kierowników Katedr, którzy dokonują podsumowania zgromadzonych opinii i wniosków. Przyjmuje ono formę zbiorczego rocznego zapotrzebowania, które stanowi jeden z dokumentów uwzględnianych w planie inwestycyjnym na kolejny rok.
Studenci mogą zgłaszać sugestie dotyczące doposażenia bazy poprzez nauczycieli prowadzących zajęcia, a także w procesie ankietyzacji. Studenci potwierdzili informacje zawarte w raporcie Samooceny oraz w przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji, iż systematycznie są ankietowani na temat bazy oraz biblioteki. Monitorowaniu i ocenie warunków procesu kształcenia (w tym infrastruktury) służą m.in. funkcjonujące w ramach WSZJK procedury P-06 (Baza dydaktyczna, wsparcie dla studentów, organizacja i realizacja procesu kształcenia) i P-07 (Ocena dostosowania bazy dydaktycznej do potrzeb procesu kształcenia, obsługi administracyjnej, wsparcia dla studentów oraz organizacji procesu kształcenia).
Studencka ocena infrastruktury dokonywana jest poprzez badanie ankietowe raz na 2 lata. Przykładowe działania, które zostały wdrożone w ramach wykorzystywania opinii studentów, to regularne wzbogacanie zasobów bibliotecznych i doposażenie sal dydaktycznych. Podczas wizytacji Zespół Oceniający PKA otrzymał informacje od przedstawiciela władz Uczelni, iż z uwagi na tendencje rozwojowe młodego kierunku podjęto decyzje o doposażeniu w roku akademickim 2018/2019 pracowni artystycznych. Rozwój systemu biblioteczno-informacyjnego jest wspomagany przez Radę Biblioteczną, która opiniuje plany zakupów książek i czasopism, przedkłada Rektorowi propozycje uzupełniania zasobów i zgłasza uwagi dotyczące funkcjonowania systemu biblioteczno-informacyjnego.

Zespół Oceniający PKA potwierdza opinię studentów, że baza dydaktyczna uczelni (np. sale wykładowe, sale ćwiczeniowe), naukowa (pracownie artystyczne) oraz zaplecze sanitarne, stwarza możliwości osiągnięcia przez nich zakładanych efektów kształcenia. Wykorzystywana infrastruktura, zapewnia przygotowanie praktyczne do pracy zawodowej, również osobom z umiarkowaną niepełnosprawnością. Jednostka zapewnienia podjazdy, windy/schodołazy, miejsca parkingowe.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci kierunku *Grafika* korzystają z bazy dydaktycznej, zlokalizowanej w centrum Łodzi w budynkach stanowiących własność Uczelni. Wielkość jak i wyposażenie sal dydaktycznych przeznaczonych do prowadzenia zajęć z modułów teoretycznych (ogólnych, kierunkowych), lektoratów w pełni odpowiada potrzebom kierunku. Uczelnia posiada również pracownie specjalistyczne do prowadzenia zajęć praktycznych: grafiki warsztatowej, kompozycji, projektowania graficznego, fotografii, grafiki cyfrowej, a także 3 laboratoria komputerowe. Zespół Oceniający PKA stwierdza dobre wyposażenie pracowni artystycznych, grafiki warsztatowej oraz cyfrowej i laboratoriów komputerowych we współczesne, właściwe dla środowiska zawodowego grafika, pakiety komputerowe oraz ich właściwe, dostosowane do liczby stanowisk i studentów powierzchnie. Studenci mają do dyspozycji pracownie w ramach tzw. ogólnodostępnego czasu poza zajęciami. W budynku jest dostęp do bezprzewodowej sieci Wi-Fi. Do ekspozycji prac studentów przystosowane są przestrzenie korytarzowe oraz ściany w pracowniach. Instytucje/organizacje, w których odbywają się praktyki zawodowe mają wyposażenie odpowiadające potrzebom współczesnego warsztatu artystycznego grafika projektowego.
Zespół Oceniający PKA uznał, że baza dydaktyczna, którą dysponuje kierunek *Grafika*, a w szczególności pracownie artystyczne oraz specjalistyczne oprogramowanie komputerowe wykorzystywane w pracowni grafiki cyfrowej i laboratoriach komputerowych stwarza warunki do realizacji procesu dydaktycznego na profilu praktycznym w dziedzinie sztuki plastyczne, dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe oraz sztuki piękne. Należy zatem uznać, że Wydział Studiów Międzynarodowych i Informatyki zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów, a także skutecznie stara się włączać w procesy dydaktyczne pracodawców. Nie stwierdzono natomiast udziału interesariuszy zewnętrznych w wyposażaniu pracowni np. w nowoczesne oprogramowanie graficzne lub w tradycyjne materiały graficzne.

Do dyspozycji studentów jest współcześnie wyposażona biblioteka udostępniająca zbiory drukowane i elektroniczne (z dostępem do WBN) z zakresu kierunku *Grafika*, zapewniająca dostęp do literatury wskazanej w sylabusach. Studenci potwierdzili, że literatura, jak i liczba egzemplarzy literatury zalecanej w sylabusach jest wystarczająca. Również Zespół Oceniający PKA potwierdził podczas wizyty w bibliotece, że literatura zalecana w sylabusach dostępna jest w bibliotece w odpowiedniej liczbie egzemplarzy.

Budynki, w których odbywają się zajęcia dla kierunku *Grafika*, jak również biblioteka posiadają udogodnienia pozwalające studentom niepełnosprawnym na pełne uczestnictwo w zajęciach, korzystanie ze zbiorów bibliotecznych i realizowanie własnych zadań projektowych z zakresu grafiki.

Dobre praktyki

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia

8.1.Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągania efektów kształcenia
8.2.Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Opieka i wsparcie studentów wizytowanego kierunku, w tym z niepełnosprawnościami, są realizowane w sposób właściwy, na wielu płaszczyznach przyjętego na Wydziale systemu opieki naukowej, który należy postrzegać w powiązaniu z opieką dydaktyczną. System ten, jak stwierdzono na podstawie opinii studentów, skutecznie zapewnia dostęp do pracowników naukowych, promotorów prac dyplomowych i opiekunów poszczególnych roczników, w procesie uczenia się oraz poprzez indywidualne konsultacje studentów z prowadzącymi. Obsługa studentów prowadzona jest za pomocą ogólnouczelnianego systemu informatycznego, który zawiera wszystkie informacje dotyczące toku studiów, kadry, finansów oraz dydaktyki. Ponadto aktualne informacje zamieszczane są także na stronie internetowej Uczelni. Udostępnianie informacji związanych z tokiem studiów oraz sprawami studenckimi drogą elektroniczną zapewnia studentom dostęp do wszystkich niezbędnych kwestii związanych z procesem kształcenia.
Terminy konsultacji oraz treści sylabusów przedmiotów, podawane są do wiadomości na początku każdego semestru. Studenci mają możliwość ustalania dodatkowych terminów konsultacji z prowadzącymi bezpośrednio lub pośrednio za pośrednictwem poczty elektronicznej. W opinii studentów, możliwy jest indywidualny kontakt nauczyciel-student sprzyjający motywowaniu do pracy, rozwijaniu zainteresowań zawodowych, m.in. konsultacji czy projektów organizowanych w ramach koła naukowego.
Ponadto w celu sprawowania opieki dydaktycznej z grona pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału, dla każdego rocznika studiów, wybierani są opiekunowie, do zadań których należy zapoznanie studentów z regulaminem studiów i praktyk zawodowych, założeniami programowymi i możliwościami wyboru ścieżki kształcenia, a także współpraca z pracownikami administracyjnymi z obsługi studenta i w razie potrzeby pomoc studentom w sprawach związanych z tokiem studiów oraz w sprawach socjalno-bytowych.

W rozwijaniu zainteresowań zawodowych sprzyja wsparcie kadry i infrastruktura dydaktyczna na Wydziale. Proces kształcenia wspiera wszelkie inicjatywy upowszechniające aktywność studentów, w tym w szczególności działalność Studenckiego Koła Artystycznego.
Student może również, pod kierunkiem opiekuna naukowego, studiować według indywidualnej organizacji studiów. Indywidualna organizacja studiów polega na ustaleniach terminów i form realizacji obowiązków wynikających z planów studiów niezależnie od obowiązującego rozkładu zajęć dydaktycznych. Wymaga ona ponadto uzyskania zgody osób prowadzących zajęcia na uczestnictwo w zajęciach w innych terminach niż przewidziano w rozkładzie zajęć studenta.
O możliwościach wsparcia studenci informowani są za pośrednictwem uczelnianej strony internetowej lub Wirtualnego Dziekanatu.
System opieki materialnej określony jest w Regulaminie pomocy materialnej dla studentów SAN. Zasady pomocy materialnej dla studentów reguluje Zarządzenie Rektora w sprawie wprowadzenia Regulaminu pomocy materialnej dla studentów SAN. Studenci mogą liczyć na wsparcie materialne i socjalne. Pomoc ta udzielana jest w następujących formach: stypendium socjalne, zapomoga, stypendium rektora, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium ministra za osiągnięcia w nauce i stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe. Decyzje o udzieleniu pomocy materialnej podejmowane są przez Komisje Stypendialne. Stypendia socjalne przyznawane są na wniosek studenta, a warunkiem ich przyznania jest udokumentowana, trudna sytuacja materialna. Zapomoga może być przyznana na wniosek studenta, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej. Wysokość stypendium socjalnego, zapomogi i specjalnego stypendium dla osób niepełnosprawnych jest ustalana dla każdego roku akademickiego. Informacje na ten temat zawarte są w załączniku do Regulaminu pomocy materialnej. Stypendia Rektora dla najlepszych studentów przyznawane są dla 10% najlepszych studentów każdego kierunku. Za wybitne osiągnięcia w nauce i sporcie student może otrzymać stypendium ministra.
Z punktu widzenia studentów kryteria systemu są przejrzyste i ogólnodostępne, co potwierdziła również analiza własna informacji zawartych na stronie internetowej/tablicach informacyjnych jednostki.
W celu wspierania mobilności krajowej i międzynarodowej studentów organizowane są na Uczelni spotkania informacyjne na temat dostępnych programów mobilności. Informacje umieszczane są na stronie internetowej Uczelni i Wydziału, a koordynator ds. Współpracy Międzynarodowej służy pomocą w wyborze Uczelni zagranicznej oraz wypełnieniu formalności. Wydział stworzył warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności. W ramach programu międzynarodowego ERASMUS+ studenci mogą studiować w uczelniach zagranicznych, z którymi SAN podpisał stosowne porozumienia. Jednak z powodu aktywnej pracy zawodowego, kosztów związanych z wyjazdem, studenci studiów prowadzonych na wizytowanym kierunku tylko w formie niestacjonarnej, nie korzystają z przygotowanej przez Wydział oferty.
Wydział Studiów Międzynarodowych i Informatyki stara się wspierać studentów grafiki w procesie wchodzenia na rynek pracy w różnorodny sposób. Są to m.in. następujące działania: organizacja spotkań ze znanymi osobami ze środowiska artystycznego, uczestnictwo studentów w wystawach w galeriach sztuki i muzeach pod opieką nauczycieli akademickich, organizacja wykładów otwartych dla studentów prowadzonych m.in. przez przedstawicieli otoczenia

społeczno-gospodarczego związanych z grafiką, uczestnictwo studentów w różnego rodzaju warsztatach, festiwalach, imprezach artystycznych (np. Warsztatach Projektowania Opakowań czy Warsztatach Projektowania Gier Komputerowych, festiwalu wzornictwa Łódź Design Festival), czy konkursach (np. Art of Packaging). W opinii studentów w celu osiągnięciu założonych efektów kształcenia Wydział wspiera realizację praktyk zawodowych także poprzez weryfikację miejsca oraz planu odbywania praktyki.
Ponadto studenci, w zakresie pomocy we wszelkich kwestiach związanych ze zdobywaniem pracy lub doświadczenia zawodowego, wspierani są pośrednio przez Akademickie Biuro Karier SAN (strona internetowa, kontakt telefoniczny/mailowy, fanpage na Facebooku). Na stronie internetowej Biura Karier, studenci mogą znaleźć na bieżąco uzupełniane informacje o organizowanych praktykach, stażach, a także oferty pracy. Dodatkowo oferta Biura Karier obejmuje podstawowe formy wsparcia adresowane do ogółu studentów uczelni: pośrednictwo pracy (w ograniczonym zakresie), doradztwo zawodowe, warsztaty dotyczące metod poszukiwania pracy, przygotowywania dokumentów aplikacyjnych. Biuro Karier realizuje także projekt współfinansowany przez Unię Europejską za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, dedykowany uczelnianym biurom karier, który obejmuje m.in. diagnozę kompetencji i doradztwo zawodowe (udział w nim zadeklarowało ok. 10 studentów grafiki). Na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA przedstawiciele Biura Karier nie przedstawili oferty dla studentów związanej bezpośrednio z ocenianym kierunkiem studiów.

Studenci mogą zgłaszać swoje skargi i wnioski do Władz Wydziału oraz do Samorządu Studentów. Studenci znają terminy, w jakich mogą spotkać się z Władzami w celu przedstawienia swoich problemów. Wnioski składane mogą być w formie pisemnej i ustnej, np. dotyczące zmiany prowadzącego przedmiot.
Wsparcia w zakresie skarg i wniosków studenci mogą otrzymać od Samorządu Studentów, a osoby niepełnosprawne od Rzecznika ds. studentów z niepełnosprawnością m.in. w zakresie pomocy prawnej.
Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi dotyczące jakości kształcenia poprzez system ankiet. Uwagi te znajdują odzwierciedlenie w raportach i są przedstawiane Dziekanowi Wydziału.
Poprzez stronę internetową Uczelni studenci mają również dostęp do wzorów stosownych formularzy, regulaminu studiów, katalogu przedmiotu, programu studiów, regulaminu pomocy materialnej.
W opinii studentów, wydział zapewnia studentom skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną w zakresie spraw związanych z tokiem studiów i pomocą materialną. Pracownicy dziekanatu są dostępni dla studentów w wyznaczonych godzinach, których wymiar jest zorientowany na potrzeby studentów, ponadto możliwy jest z nimi kontakt telefoniczny i za pośrednictwem poczty elektronicznej. Numery telefonów i adresy e-mailowe dostępne są na stronie internetowej wydziału. Sekretariat zapewnia skuteczną pomoc w załatwieniu wszelkich spraw związanych z procesem kształcenia, również w zakresie pomocy materialnej.
W opinii studentów pracownicy Wydziału Studiów Międzynarodowych i Informatyki zapewniają skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentom w procesie dydaktycznym oraz pomocy materialnej, co potwierdzają rezultaty przeprowadzanej wśród studentów ankiety. Wydział nie wykorzystuje wyników oceny systemu opieki i wsparcia, w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, jako podstawy doskonalenia własnego

systemu. Wydział nie wykorzystuje wyników oceny kadry, w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, jako podstawy doskonalenia kadry wspierającej proces kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jakość pomocy naukowej, dydaktycznej oraz materialnej dla studentów kierunku Grafika należy ocenić dobrze. Wszyscy nauczyciele akademiccy prowadzący zajęcia są dostępni dla studentów bezpośrednio w czasie godzin konsultacyjnych oraz istnieje możliwość kontaktu z prowadzącymi zajęcia z wykorzystaniem poczty elektronicznej. W sposób właściwy studenci uzyskują wsparcie w rozwiązywaniu swoich problemów formalno-prawnych jak i bytowo-materialnych od pracowników administracyjnych. Program opieki materialnej, w tym socjalnej, opracowany i funkcjonujący na Wydziale jest prawidłowo oceniony przez studentów oraz przez Zespół Oceniający PKA.
Wydział stworzył odpowiednie warunki do udziału studentów w międzynarodowych programach mobilności, oraz wypracował odpowiednie realia w obowiązkowych praktykach objętych planem studiów. Zarówno Wydział, jak i Biuro Karier w sposób podstawowy, ale skuteczny i odpowiadający potrzebom studentów, wspierają ich w procesie wchodzenia na rynek pracy. Należy natomiast podkreślić, że studenci grafiki z uwagi m.in. na niestacjonarny tryb studiowania w zdecydowanej większości pracują już zawodowo, często w branżach związanych z grafiką.
Zespół Oceniający PKA zauważył, że Wydział nie wykorzystał wyników oceny systemu opieki i wsparcia, w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, jako podstawy doskonalenia własnego systemu a także nie skorzystał z wyników oceny kadry, w tym wniosków z oceny dokonywanej przez studentów, jako podstawy doskonalenia kadry wspierającej proces kształcenia.

Dobre praktyki

Zalecenia

1. Zaleca się wykorzystanie wyników oceny systemu opieki i wsparcia w celu dalszego doskonalenia systemu;

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Nie dotyczy. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na kierunku „grafika" prowadzonym na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Informatyki Społecznej Akademii Nauk w Łodzi.